

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja

Megjelenik hétenként vasárnap	Előfizetési ára: évenként 10 ft. félreve 5 ft. Hirdetések arányosabban számít.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V. Erzsébet-tér 19.
----------------------------------	--	--

BUDAPEST, 1892. MÁRCZIUS HÓ 13.

TARTALOM: Amerikai malomtechnika. — Környezet-
kedések — Mészaki apróságok. — Különfélek. — Kereskedelm
és forgalom. — Statistika. — Közlekedés és turizmus. — Utazti
indulások. — Hirdetések.

Amerikai malomtechnika.

S. H. Seaman az 'Unit, Stat. Müller'-ben egy új malom leírását közli, mely nem egy fejezetű, hanem az Alilis részvényláráság által, melyet a szerző mintamalomnak tart, a hol sok eredeti eszme valószínűleg meg, mert is annak nagy vonásokban közölt leírását alább ismer-
tetjük. Egyik újítást a gabona, liszt és hulladékok gyűjtésére szolgáló szekrények teljes eltávolítása képezi. Mind a gabona, mely teljes kocsirakományokban szállítatik a malomba, elevátorokba gyűjtik; a koptató az elevátor és a tulajdonképeni malom közt van berendezve, úgy hogy mindgyék malomtelep egy háromtagú épületből áll. Minden kocsirakományból kézi mintát egy bizonyos mennyiség kivételk, a fémolnár, a rakárnok és az igazgató által megvizsgáltatik, pontosan lemérték és annak a kocsinak a számvál, melyben hozottatik, valamint annak a silonak a számvál, melybe hirtetett, ellátatik. A bura ezen hámszoros megvizsgálása által az osztályozás megfizetett tételét akarják elenni, mely az enlített három személyiség egyikének esetleges tóvöltete miatt meg nem masítható.

Az elevátor 46,000 bushel befogadására van berendezve és 11 részre van osztva. Az elevátor valamennyi medencéje vagy csónajja a fenéken pontosan kimért nyílással van ellátva, mely lehetővé teszi, hogy az egy óra alatt a medencéből a keverékség át folyó gabonamennyiség pontosan megmérhető, úgy annyira, hogy a különböző tartóktól egyidejűleg kivett gabona épen alkalmas arra, hogy a különböző darálószekerek felföltessék. Természetesen kiváló gond fordítandó arra, hogy minden egyes búzafajtából a keverékség szakszerűsége biztosítással bírjunk arra nézve, hogy a liszt minősége és színe mindvégig egyenlő maradjon.

A liszt csomagolása. Minden órában — a mint az óra út — az elmutt óra alatt előlított órlemény egy feketé tablan a megfelelő rovatokba feljegyzetik. Ennek hármas olvénye van: 1. esetleges tevedések a kiigazítása, ha tevedés ilyen óránkint feljegyzéseknél egyáltalában lehetséges; 2. a pillélszöveten esetleg támadt lyuk még abban az órában észrevezetik, úgy hogy már nem fordulhat elő, hogy a lisztet újra meg kell hengerelni, ha egész éjen át egy tartóba gyűjtetik és tisztalattan lisztet nyertünk; 3. pedig az óránkint töltés és feljegyzés arra

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint wöchentlich Sonntag	Pränumerationspreis: zanzjährig ft. 10, halbjährig ft. 5. Inserate nach Tarif.	Redaktion und Administration Budapest V. Elisabethplatz 19
----------------------------------	--	---

BUDAPEST, 13. MÁRZ 1892.

INHALT: Amerikanische Mühlen-technik. — Legistatorisches.
— Technische Miscellen. — Vermischtes. — Handel und Verkehr.
— Statistik. — Verkehrs- und Tarifwesen. — Marktberichte.
— Inserate.

Amerikanische Mühlen-technik.

Herr S. H. Seaman gibt in »U. St. Müller« die Beschreibung einer neuen, durch die Allij Actien-Gesellschaft soeben fertiggestellten Mühle, welche er als eine Mustermühle hinstellt, wo manche originelle Ideen verwirklicht wurde, daher wir diese, in grossen Zügen gehaltene Beschreibung wiedergeben wollen. Eine solche Neuerung ist die gänzliche Beseitigung der Sammelkästen für Getreide, Mehl oder Abfälle in der Mühle. Alles Getreide, welches in vollen Waggonladungen der Mühle zugeführt wird, wird in Elevatoren aufgespeichert; die Kopperei befindet sich zwischen diesen und der eigentlichen Mühle, so dass jeder Mühlencomplex aus einem dreigliedrigen Bau besteht.

Von jeder Waggonladung wird ein Handmuster genommen, durch den Obermüller, den Maschinenführer und den Director geprüft, genau gewogen und mit der Nummer des Wagens, welchem es entnommen wurde, sowie des Silos, in welchen er entladen wurde, versehen. Diese dreifache Beurtheilung des Weizens bezweckt eine verlässlichere Classification, welche durch zufällige Abwesenheit eines der genannten drei Persönlichkeiten nicht mehr alterirt werden kann.

Der Elevator hat einen Fassungsraum von 46,000 Bushels und ist in 11 Abtheilungen getheilt. Jeder Kessel oder Caisson des Elevators hat am Boden einen genau graduirten Schlitz, welcher gestattet, dass dass während einer Stunde aus dem Kessel durch die Misch-Schnecke fließende Getreide genau abgesehen werden kann, so zwar, dass das, den verschiedenen Caissons gleichzeitig entnommene Getreide eben genöthigt, um die verschiedenen Schrotstühle zu speisen.

Eine Hauptsorge bildet natürlich, dass stets von jeder einzelnen Weizengattung das zur Mischung nöthige Quantum vorhanden sei, um bis zum Ende der Vermahlung die Garantie für gleiche Kraft und Farbe des Mehles zu haben.

Verpackung des Mehls. Jede Stunde — mit dem Glockenschlag — wird das in dieser abgelauteuten Stunde erzeugte Mahlgut auf der schwarzen Tafel in den entsprechenden Rubriken verzeichnet. Hiedurch werden drei Vortheile erreicht: 1. Richtigstellung des Irthums, wenn überhaupt bei solchen stündlichen Aufzeichnungen Irrthümer möglich sind; 2. ein eventuelles Loch imbeutel-

képesíti a molnárt, hogy azonnal konstatalja, hogy mily mértékben és hogyan talad a munka? Eleg pl. ha csak a dara, korpa vagy liszt tekthetében a megelőző órai munkához képest valami különbség mutatkozik és azonnal rájönnek a hibára. A minden 12 vagy 24 órában tett összegezés ugyiszólván számadásul szolgál, még a buza-fogyasztást is minden óráan le lehet olvasni és ellenőrizni. E czelra egyik végén sulytal ellátott, léptekkel ellátott szalagot (vagy szíjat) bocsátanak a buzatartóba — a gabona felületére —, a suly pedig, a mint a gabona fogy, lejjebb és lejjebb száll, úgy igen jól lehet vele az óránkint felhasznált buzát megmérni. Még tűzvész esetében is ez a szerkezet arra szolgálhat, hogy hozzávetőlegesen megállapítsák a készlet mennyiségét.

A szemet, mint a malmokban általában szokás, lemériék, úgy hogy a 24 óra alatt felhasznált, tehát egy óra alatt is elfogyott mennyiséget könnyen lehet konstatalni.

A fenti adatokból a naponkénti őrési eredmény, egyetlen tekintet vetve a táblára, kiszámítható. Az Északamerikában leginkább előforduló lisztfajták a következők: patent, sült liszt és barna liszt (low grade); ez alapon gondos vizsgálattal azt találjuk, hogy az eredmény

patent lisztnél	77 $\frac{1}{2}$ %
sült lisztnél	20%
barna lisztnél	3%
korpanál	32%
daránál	25 $\frac{1}{2}$ %

szénfogyasztás harenként 20 angol font (minkint 11.3 kg.).

Napjában egyszer elszámolnak és az eredményt külön e czelra berendezett könyvbe beírják, melybe a készletben lévő gabona mennyisége, az eladott liszt és a vásárolt gabona és az e napon megkötött üzletek is bevezetnek, gabonára átszámítva, feljegyzetnek továbbá az őrlemények árai a malomban, az őrésre fordított idő, egy esetleg beállott szünetelés indoklása, az őrési eredményei, az őrési költségek, szén, bérék stb. szóval minden kiadás és költség, melyekből az őrési hasznót azonnal ki lehet számítani.

Ez az eljárás igen komplikálnak látszik, pedig még sem az, mert ha a könyvvezető a rendelkezésére álló adatokat naponként egy czédulára felírja, a gépész a gépnél előforduló szénfogyasztást feljegyzi, a főmolnár a fent közölt módon a dara, korpa és liszt mennyiségét naponként egyszer kiszámítja, a malom kezelője naponként vagy hetenkint egyszer könnyen készítheti egy költség-számlát és konstatalhatja, hogy milyen drágan őröl; a rovatlapokat csak a napi folyó adatokkal ki kell tölteni és a végszámadatok levonhatók.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A magyar valuta-értékeztet. A magyar valuta-értékeztet láncszokásai, miután valamennyi meghívott nyilatkozott, három ülés után f. hó 10-én fejezték be Wekerle pénz-

gaze wird noch in derselben Stunde entdeckt, so dass es nicht mehr vorkommen kann, dass das Mehl auf neue cylindrirte werden muss, wenn man es während der ganzen Nacht in einem Sammelkasten zusammenlaufen lässt, und dann verunreinigtes Mehl erhält und 3. setz das stündliche Einfüllen und Notiren den Müller in den Stand, sofort zu constatiren, was und wie gearbeitet wurde? Es braucht sich zum Beispiel nur irgend eine Differenz in Bezug auf Gries, Kleie oder Mehl gegen die vorhergegangene Stunde zu zeigen, wird man gleich den Fehler in der Arbeit finden. Eine Summirung alle 12 oder 24 Stunden dient als eine Art Inventur, sogar der Weizenverbrauch kann jede Stunde abgelesen und kontrollirt werden. Zu diesem Behufe wird ein an einen Ende mit einem Gewichte versehenes, graduirtes Band (oder ein Riemen) in den Weizencaisson — auf die Oberfläche des Getreides — mit dem Gewichte hineingehängt, welches sich, sobald das Getreide abfließt, nach und nach hineinzieht, so dass man recht genau den stündlichen Verbrauch an Weizen ablesen kann. Selbst bei einem Brande kann diese Anordnung zur approximativen Abschätzung der vorhandenen Vorräthe dienen.

Die Kohle wird, wie in den Mühlen zumeist üblich, zugewogen, so dass man den Verbrauch für 24 Stunden, somit auch den stündlichen Gebrauch, sehr leicht constatiren kann.

Aus obigen Daten kann das tägliche Mahl-Ergebniss durch einen einzigen Blick auf das schwarze Brett berechnet werden. Die (in Nordamerika) üblichen Mehltypen sind: Patent, Bäckermehl und braunes oder Hintermehl (low grade); auf dieser Basis finden wir bei sorgfältiger Untersuchung folgendes Ergebniss:

Patentmehl	77 $\frac{1}{2}$ %
Bäckermehl	20
Hintermehl	3
Kleie	32
Gries	25 $\frac{1}{2}$ %

Kohlenverbrauch per Baril 20 Pfund englisch (= per Mtz. 11.3 Kg.).

Einmal täglich wird zusammengerechnet und das Ergebniss in ein hiezu angelegtes »Mahlbuch« eingetragen, in welchem auch die vorhandenen Getreide- und Mehlvorräthe, Getreide- und Mehl-Käufe und -Verkäufe, sowie Schüsse dieses Tages eingetragen werden, auf Getreide umgerechnet; die Froise der Mahlproducte in der Mühle, Angabe der Mahlzeit und Motivirung eines eventuellen Stillstandes, die einzelnen Ergebnisse, die Veranlagungskosten, Kohle, Löhne etc. mit einem Worte: alle Spesen, welche eine sofortige Berechnung des Mahlgewinnes gestalten.

Dieses Vorgehen scheint sehr complicirt zu sein, ist es aber nicht, denn wenn der Buchhalter die in seinem Bereiche liegenden Daten täglich auf einem Zettel einträgt, der Maschinist bei der Maschine den Kohlenverbrauch bestimmt, der Obermüller in obiger Weise Gries, Kleie und Mehle einmal täglich berechnet, kann der Mühlenverwalter sehr leicht täglich oder wenigstens wöchentlich einmal eine Art Rohbilanz machen und constatiren, wie theuer er vermalit; die Blauquette brauchen nur mit den täglich einlaufenden Daten ausgefüllt und dann die Schlussziffern gezogen zu werden.

LEGISLATORISCHES.

Die ungarische Valuta-Enquete. Die Berathungen der ungarischen Valuta-Enquete wurden am 10. I. M. in der dritten Sitzung, nachdem sich alle Experten geäußert, mit einer

ügyminiszter beszédével, melyet, minthogy az értekezlet az egyes kérdéspontokat illető felmerült kérdéseket igen áttekinthetően összefoglalja, szövegről készült. Muttán a pénzügyminiszter az értekezlet befejeztének nyilvánította, így folytatta beszédét: »Ez alkalommal beszéltem örömmel kell konstataálni, hogy a föltett kérdések, az aranyválatra nézve egyhangorúan az ön föhíkre nézve, a melyek a valutarendés irányát szabják meg, a tanácsokmány tagjai így fontos kérdéseken talán ritka egyhangúsággal méltóztatnak nyilatkozni. Így először is a föltett kérdések lényegét, az aranyválatra nézve egyhangorúan azon vélemény adottott, hogy valataik jövő értéklapát meg kell határozni. Másodszor a reláció kérdése tekintetben bármennyire kívánatosnak tartatott és bármennyire is a mi érdekében állónak mondhatott is az, hogy egy lehetőleg könnyű forintra történjen az átérés, mégis jelentékeny összhang nyilvánult a tekintetben, hogy a forintra ma forgalmi értéket kell az új érték megállapításánál kiindulási pontot elfoglalni kisebb vagy nagyobb korrekcióval. A tisztelt értekezlet tagjai részben részben kisebb pénzesség mellett nyilatkoztak és általában talán ketőnek, háromnak kivételével ma forintraunk aranyban kifejtett egyenértékű, esetleg annak felét véve, kívánták az új pénzességigint megállapítani.

A dolgot természeténél fogva sokkal kevésbé nyilvánvalhat az összhang a feltett kérdések másodikára és harmadikára nézve, vajjon és mely mennyiségben hagyható ezüst korszakpénz forgalomban és vajjon az állanegyek feladat vagy legalább beállítás mellett csak részben. Muttán a pénzügyminiszter a tekintetben is a hol, mondatot, leginkább divergáltak a nézetek, mégis a főbb iránylatokra nézve szintén bizonyos összhang nyilvánult, különösen abban, hogy isz forintra által fizetési eszköznek ma megengedhető tisztelt értekezlet tagjai a közélet drágításának elkerülése és a pénzforgalmi zavarok megelőzése végett szintén szükségesnek nyilvánították.

Ezenkívül, I. uram, de azért annak, hogy a föltett kérdések között nem foglaltattak, a nyilatkozatok során meggyőződés merítettem arról, hogy a I. értekezlet tagjai az ezüst eladását mellőzendőnek s arany beszerzését lehetőknek tartják a hogy ezt oly kérdésnek tekintik, a mely nem szabad, hogy bennünket a munka erőivel továbbfolytatásról, a további akciókról visszatartson. (Helyes és eljövök.) Általában a forintra, korszakpénzre azt, hogy a I. értekezlet tagjai a főbb iránylatokra nézve egyetértettek, a valutarendés egész művelését nemcsak szükségesnek, hanem a legközelebb megoldandó feladatok egyikének jelölték és ezáltal nemcsak nekem s munkatársaimnak szolgálatát újabb órákon az a téreről való továbbmüködésre, a felvett kérdések a lehetőleg gyors és csekély megoldására, hanem ennél az en egyéni szempontomból igen nagy bensű közremüködéssel sokkal nagyobb munkát is teljesítettek. Nem is a szorított kívánom csak itteni becsületnyilatkozataikat appreciálni, hogy mint a hasonló szaklatanácsokmányok mindeusztára a legérdekesebb s legjelentőséggel eszmécsereit fejtették ki, hogy ezáltal a kérdésnek általános megvilágítására igen magas színvonalon álló vitával közremüködtek, hanem ennél messzebb menő nagyobb munkát teljesítettek azáltal, hogy a midőn mint közelítőknék az a tekintetben nyilatkoztak, leginkább hivatalos faktoriá ily ritka egyetértéssel szolgáltattak a kérdéshöz, lényegesen elősegítették a kérdésnek megoldását, a mennyiben megrielték azt a közvéleményt, mely alkotmányos országokban minden fontos kérdésnél, de főleg ily nagyfontosságú kérdéseknél helyes megállapítást nyújtandó. És azért, I. uram, midőn őszinte és meleg köszönetnyilvánítást beszes tanácsaikért, szives fáradozásaikért, három napon át folytatott kitartó itteni munkálkodásukért és azon mindenesetre még nagyobb munkálkodásért, a melyet saját otthonukban fejtettek ki akkor, midőn a kérdéseknek ily alapos megvilágításra megfelelőleg elkészült, mondom, midőn ezért őszinte köszönetem nyilvánítottam, azon reményemmel fejeztem be tanácskozásomat, hogy mi nem az akadémiák térer maradunk, hanem hogy ma tanácsokmányunk befejeztével a gyakorlati térer lépünk és hogy ez a munka nemcsak folytatásán, hanem befejeztél is fogja nyerni a törvényhozas terében. (Élénk helyeslés.)

Fogadják ismételve hálás köszönetemet. (Élénk eljövök.)

A vasárnapi munkaszünet új szabályozásán.

Baross kereskedelmiügy miniszter a vasárnapi munkaszünet gyakorlására vonatkozó végrehajtási utasítást, tekintetbe véve a felmerült kívánásokot és panaszokat, sok tekintetben megváltoztatta és új utasítást adott ki, melyben valamennyi kivétel hessztelt és új szabályzat maradt hatályban. A legfontosabb intézkedések közé az tartozik, hogy valamennyi üzlet ezennel, ju-

Schlussrede des Finanzministers *Wekerle* geschlossen, die wir, da dieselbe die während der Enquete bezüglich der einzelnen Fragepunkte gemachten Aeusserungen recht klar zusammenfassend, in seinen Wortlaute mittheilt. Nachdem Finanzminister Dr. *Wekerle* die Enquete für geschlossen erklärte, sagte er: »Bei diesem Anlasse muss ich mit aufrichtiger Freude konstatiren, dass die Herren Mitglieder über die aufgestellten Fragen, welche die Richtung der Valutaregulation bestimmen, mit einer in so wichtigen Fragen sehr seltenen Einheilkheit sich geäußert haben. So ist gleich über die erste Frage bezüglich der Goldvaluta einmüthig die Meinung abgegeben worden, dass die künftige Werthbasis unserer Valuta das Gold sein soll; zweitens hat sich hinsichtlich der Frage der Relation, so sehr es auch als wünschenswerth erachtet und als in unserm Interesse gelegen geachtet wurde, dass der Uebergang auf einen möglichst gleichen Gulden erfolge, dennoch eine bedeutende Uebereinstimmung nach der Richtung geäußert, dass die bei der Feststellung des neuen Werthes der hiesigen Verkehrrswehr des Guldens als Ausgangspunkt mit einer kleineren oder grösseren Correctur angenommen werden muss. Der überwiegende Theil der geehrten Enquete-Mitglieder hat sich für die kleinere Geldinheit erklärt und mit Ausnahme von Zweien oder Dreien haben Alle gewünscht, dass unsere neue Geldinheit mit Zugrundelegung des in Gold ausgedrückten Aequivalent unseres heutigen Guldens, eventuell der Hälfte desselben festgestellt werde. Der Natur der Sache genüssig konnte sich hinsichtlich der zweiten und dritten Frage — ob und in welcher Menge Silbercourant im Verkehr belassen werden soll und Staatsscheine gegen Bedeckung oder wenigstens gegen Einlösung zweckmässig contrair werden können — viel weniger Uebereinstimmung kundgeben. Aber auch bei diesen Fragen, bei welchen — wie man sagen darf — die Ansichten am meisten divergiren, hat sich dennoch bei den Hauptzenden ebenfalls eine gewisse Harmonie geäußert, nämlich die geehrten Enquete-Mitglieder die Quantität unserer Zahlmutter unter 10 Gulden behufs Vermeidung der Vertheuerung des Lebens und von Störungen im Geldverkehr ebenfalls für nothwendig erklärt. Ausserdem habe ich mich, obwohl ich die meisten gestellten Fragen nicht aufgenommen war, aus den abgegebenen Aeusserungen überzeugt, dass die geehrten Enquete-Mitglieder der Ansicht sind, dass der Verkauf des Silbers vermieden werden muss und dass die Beschaffung des Goldes möglichst rasch und in der grössten Menge Frage halten, welche uns nicht von der energischen Fortführung der Arbeit und von der weiteren Action abhalten wird. (Zustimmung und Ejusuruf.) Im Allgemeinen, geehrte Herren, kann ich konstatiren, dass die Mitglieder der geehrten Enquet: hinsichtlich der Hauptfragen eines Sinnes waren, die ganze Operation der Valutaregulation nicht nur als nothwendig, sondern als eine der entscheidend zu lösenden Fragen bezeichneten und hierdurch nicht nur mich und meine Mitarbeiter von neuem anfeuert, auf diesem Gebiete weiter zu wirken, die aufgeworfene Frage möglichst schnell und zweckmässig zu lösen, sondern bei dieser von meinem individuellen Gesichtspunkte sehr schätzbaren Mitwirkung auch ein viel grösseres Werk vollbringt. Ich will auch nicht die hier gemachten schätzbaren Aeusserungen nur aus dem Gesichtspunkte appreciiren, dass sich ein sehr interessanter und lehrreicher Ideenwustsch entwickelt hat und hierdurch zur allgemeinen Beleuchtung der Fragen durch eine auf sehr hohem Niveau stehende Debatte beitragen; sondern Sie haben ein ungemein grösseres Werk dadurch vollführt, dass Sie, indem Sie als die in dieser Hinsicht zur Aeusserung am meisten befähigten Faktoren unsere öffentlichen Lebens mit so seltener Einmüthigkeit zur Frage sprachen, die Lösung derselben wesentlich fördern, indem Sie jene öffentliche Meinung zeigten, welche in constitutionellen Ländern bei der richtigen Lösung aller wichtigen, besonders aber so hochwichtigen Fragen unangänglich ist. Und indem ich ihnen, meine geehrten Herren, aufrichtigen und warmen Dank sage für Ihre werthvollen Rathschläge, für Ihre freundlichen Bemühungen, für Ihre aufrichtige Sorgsamkeit und für Ihre jedenfalls noch grössere Arbeit, die Sie sich zuhause auferlegt hatten, als Sie sich zu einer so gründlichen Besprechung der Frage entsprechend vorbereitet, indem ich ihnen für all das aufrichtige Dank sage, welches sie durch Ihre Beratungen mit der Hoffnung, dass wir nicht auf dem akademischen Felde bleiben, sondern dass wir uns mit dem Abschlusse unserer hehrten Beratungen auf das praktische Gebiet begeben und dass diese Arbeit nicht nur Ihre Fortsetzung, sondern auch ihren Abschluss im Saale der Legislative finden wird. (Lebhafter Beifall.) Empfangen Sie wiederholt meinen herzlichen Dank.« (Lebhafter Ejusuruf.)

Die neue Regelung der Sonntagsruhe. Handelsminister *Baross* hat die für die Uebung der Sonntagsruhe geltende Vollzugsverordnung, mit Inbetrachtung der aufgetauchten Wünsche und Klagen, in vielen Punkten geändert und hat eine

nus és július hónapokat kivéve — a melyekben 20,000 lakosnál népesebb városokban az üzemhelyiségek ezután is 10 órákor délután kezdődnek —, déli 12 óráig nyitva tartható. A régi utasításnak a malomipari érdekű intézkedések értelmében hagyaték, a mennyiben a malomipar azon iparok közé van felvéve, melyek, mivel az üzem megszakítása lehetetlen, egész napon át gyakorolhatók. Az irdani munkákra nézve az a rendelkezést tartalmazza, hogy a kereskedelmi és ipari iródnak az alkalmazottak irásbeli munkája déli 12 óráig van megengedve. Azon intézkedés alul, mely szerint az ipari munka csak a munkaszünetet követő napon reggeli 6 órákor kezdhető meg, a rendelt következő kivételeket enged: *Ejnye 1 órával* megkezdhető mindennemű *élelmi szer előállítását és szállítást*, a mennyiben azt az illető iparig természete indokolja. *Reggeli 5 órákor* kinyithatók az élelmi szerek és italok árusító üzletek és megkezdhető a fuvarozás előkészítése és fogathatja vétele. Az új rendelet márc. 10. 20-án lép hatályba.

MŰSZAKI APRÓSÁGOK.

A Niagara-vízeseésekben rejtő erőt — a The Unit. St. Miller közleménye szerint — elsőnek már jövő évtől kezdve egy nagy papírgyár fogja bérbé venni évi 24,000 dollárért.

KÜLÖNFÉLEK.

Újítás a malomipari szakoktatás terén. Dunában R. V., a Londonban megjelenő „Miller” szerkesztője, malomipari oktatólevelek kiadását hirdeti. Tagadhatlan tény, hogy az ún. képzésre való törekvés, mely egy idő óta különböző iparágak munkásainál tapasztalható, a malomipari munkásoknál is jelenkezik; szintoly tagadhatlan az is, hogy azon tudományágak száma, melyeknek feladása az ezen fontos iparigaltnal való elméleti és gyakorlati kiképzésre szükséges, a tanítástelek és taneszközök nagyon csekély számmal vannak, mert az idevágó tananyagokat új újonkon megszámlálhatjuk, szigorúan véve pedig egy igazán tökéletes tananyagot sincsen, molnárskola pedig csak kétő vagy három van az egész kontinensen, melyek természetesen a legtöbb molnárra nézve hozzáférhetetlenek és nagyon költségesek, attól a körülménytől eltekintve, hogy az összes molnárnak alig 1%, a számbaja nagyjá arra, hogy egy vagy két esztendő az iskolajárásnak szenteljen. Másrészt a levelekben való oktatás a nyelvvel, a könyveléssel, számvittel, gyorsírással stb. oly sikeresen mutathat fel, hogy nem is látszik nagyon közszükségletű kísérletek ezt a módszert a malomipari tantervvel is alkalmazni. Mi a szerzőnek tehát sikert kívánunk, magunknak pedig ügyes utazunkat, mert az ilyen vállalat és pedig első sorban nemelyen, egy rég ezert hozgat volna hivatva pótolni. Csak azt az egyet kívánjuk meg megjegyezni, hogy eszálattára méltó és igen kedvező színen ültetni föl az angol molnárok kiállítását és képzési tehetséget, a kik pedig száma és munkájuk mintaságára nézve sem a német, sem a magyar molnárokkal még csak el sem érők, hogy emellett dolgozjan már találatok rajtuk? Látnak ezt már malomipari mérnökök világra szóló hűrelben, holott azt lehet várni, hogy a miénk uralkaj az egész Keletet, meg Ausztria-Magyarországon sem bírnak olyan szereppel, melyet nekik iparunk természete és fejlődése nyújt. A levelbeni oktatás 20 levelekből áll, melyekben minden tudnivaló a malomiparig könnyen felfogható módon van előadva. A harmadik levélből kezdve feladatokat kapunk, a tanuló és ismételt kérdések feltevének, melyekre ők nyolcz nap alatt válaszolnak és melyekre azután a szerző egy későbbi leveleiben teszi megjegyzéseit. Az egész levelek ára molnárok fiainak 2 fnt sterling, szegény segélyeknek pedig a fele. Mi, ismétlők, sikert kívánunk ezen újításhoz.

Egy liverpooli liszt-ügyfélnek, Jos. Frances, özgy egy versenyen szembeszálkálhasson, mint ő mondja, csekélyebb értékű lisztet hamis árügy alatt bocsátott forgalomba és ezáltal bevétőt károsította, minék folytán arra ítéltetett, hogy a londoni

neue Verordnung, welche sämtliche Ausnahmen enthält, erlassen. Die früheren Bestimmungen verlieren ihre Wirksamkeit und nur die neue Verordnung bleibt in Kraft. Zu den wichtigsten Änderungen zählt diejenige, dass sämtliche Geschäfte künftighin mit Ausnahme der Monate Juni und Juli — während welcher in Städten mit mehr als 20,000 Einwohnern auch fernerhin die Locale um 10 Uhr Vormittags gesperrt werden müssen — bis 12 Uhr Mittags geöffnet bleiben dürfen. Die ob erwähnten Ausnahmen betreffen Verfügungen der früheren Verordnung wurden unverändert belassen, indem die Mühlenindustrie unter jene Industrien aufgenommen wurde, bei denen die gewerbliche Arbeit, weil eine Unterbrechung des Betriebes unthunlich ist, in dem ganzen Tag über ausgeführt werden darf. Bezüglich der Bureauarbeiten enthält die Verordnung die Bestimmung, dass in kommerziellen und industriellen Bureaus die schriftliche Arbeit der Angestellten bis 12 Uhr Mittags gestattet ist. Von jener Bestimmung, wonach die gewerbliche Arbeit Montag nur von Früh 6 Uhr angefangen gestattet ist, räumt die Verordnung folgende Ausnahmen ein: Von *Nachts 1 Uhr* an kann die Erzeugung und der Transport von *Lebensmitteln* erfolgen, inwieweit dies durch die Natur der betreffenden Gewerbe motivirt ist. Um *5 Uhr in der Früh* können geöffnet werden: die mit dem Verschleiss von *Lebensmitteln* und Getränken sich befassenden Geschäfte und die Zeit, wann auch die Vorbereitung und Instandsetzung der Fuhrwerke beginnen.

TECHNISCHE MISCELLLEN.

Von den Niagara-Fällen soll die erste Kraft bereits nächsten Jahr eine grosse Papier-Fabrik gegen Zahlung von 24,000 Dollars jährlich vermietet werden, schreibt „The U. S. Miller“.

VERMISCHTES.

Neuerung auf dem Gebiete des müllerschen Unterrichts. Herr R. W. Dunham, Redacteur des in London erscheinenden „Miller“ kündigt Unterrichtsbesuche über Müllerei an. Es ist eine unbestreitbare Thatsache, dass der Drang nach eigener Ausbildung, welcher sich seit einiger Zeit bei den verschiedenen Industriellen aussert, auch bereits bei den Mitgliedern des Müllerei-Gewerkes auftritt; eben so unbestritten ist es aber auch, dass die Lehrläuter und die Lehrmittel für die verschiedenen Wissens-Zweige, welche zur theoretischen und praktischen Ausbildung in diesem hochwichtigen Industriezweige dienen können, gar sehr spärlich sind, denn die hierzu geeigneten Lehrbücher lassen sich auf den 5 Fingern der einen Hand herzählen, aber genau genommen gibt es kein einziges wirklich vollkommenes Lehrbuch und Müllerschulen gibt es auf dem ganzen Continente nur 2 oder 3, welche natürlich den älteren Müllern unzugänglich und zu theuer sind, abgesehen von dem Umstande, dass sich kaum 1%, aller Müllerei dazu entschliessen kann, 1—2 Jahre lang dem kostspieligen Vergütigen eines Schulbesuches hinzugeben. Andererseits hat bereits der irische Fachunterricht für Sprachen, Buchhaltung und Rechnen, Stenographie stb. solche Fortschritte aufzuweisen, dass es gar nicht gewagt erscheint, diese Methode auch einmal auf die Wissenszweige der Müllerei anzuwenden. Wir wünschen daher Herrn Dunham besten Erfolg, uns aber geschickte Nachahmer, da ein solches Unternehmen und zwar vorerst in deutscher Sprache einen lange gefühlten Bedürfniss abheben würde. Nur das Eine möchten wir dabei noch erwähnen, dass es staunenswerth ist und sehr zu Gunsten der Energie und Bildungsfähigkeit der englischen Müllerei spricht, die doch an Zahl und Leistungsfähigkeit weder den deutschen, noch den ungarischen Müllerei auch nur nahe kommen, dass sie uns in Bezug auf Theorie bereits überlegen. Wir setzen dies auch bereits an der weltberührenden Stellung ihrer Mühlenbauingenieure, wo doch zu erwarten wäre, dass die unseren den ganzen Orient beherrschen sollten, ja sie spielen nicht einmal in Oesterreich-Ungarn selbst die Rolle, welche ihnen die Natur und die Entwicklung unserer Industrie gleichsam zugewiesen hat! Der briefliche Unterricht umfasst 20 Lektionen, in welchen alle Wissenswerte über Müllerei in leichtfasslicher Weise vorgetragen wird. Vom 3. Briefe an werden dem Lernenden Aufgaben gegeben und wiederholende Fragen an sie gestellt, welche sie in den nächsten 8 Tagen zu beantworten haben, auf welche Herr Dunham in einem spätern Briefe seine Bemerkungen macht. Der Preis aller Briefe ist 2 Pd. Sterling für Müllerschulen und die Hälfte für arme Gehülfen. Wir wünschen, wie gesagt, besten Erfolg!

• *The Millers*-ben egy nyilatkozatot tegyen közzé, melyben sajátlatát fejezi ki a fölött, hogy N. N. lisztjét hamis árúvegyjével finom lisztként adta el. Ilyen módon azra a külföldi liszt könnyen jöhet vissza hirtel, minden bizonnyal nélkül!

Az északamerikai newzei molnárvegyesület, hogy az ottani molnárokat nagyobb számban való helyezésé bírja, alapszabályába felvette azt a pontot, hogy a molnárvegyesület tagjai az esetleg emelt szabadalmi perekben mindig illetőleg hivatalból viszi a pert azok ellen a szabadalomtulajdonosok ellen, a kik egy esetenél tagot valamely szabadalomozott gépek illetékeltelen utánazás vagy használata miatt beporolni merszéknek, az összesség általán helyi egyérr. Mi nem akarjuk vizsgálni, hogy az ilyen eljárás a szerelmi lopást mint neveli nagyra és valóban e tekintetben az amerikai malomipar matadorjai. Washburnon kezdve a legkisebb vidéki molnár, hihetetlen dolgokat tesznek! de kérdhetjük, hogy minőt für össze a moralitás és a józan emberi észsel, hogy a molnárokat egyrészt arra huzdílják, hogy csak a legjobb gépeket vegyék, másrészt pedig hihetlenséget próbára neveznek, hogy beválás esetén azután utánazók, feltéve, hogy sietnek idején a nagy molnárvegyület védőszórány alá menekülni és nehány dolyan engedőlt áldozatoktól lefizetni. Es e mellett lelkimeretük ottan érzékenységet áru el, mint a kottás tyúk, mely már messziről érzi az ellenség közeledését és az elektromos jéző készülék, melynek eszenjája egy zivatar közeledetkor mindjárt hallatja óvohangját. Ilyen hivatalos esingelést vagy kottás hallatnak most az említtet nemzeti molnárvegyesület hivatalos lapjai, a mennyiben ország és világ előtt hirdetik, hogy több oldalról farkasok közelednek, melyeknek azok a hányárnyak, kik nem egyeztek fölökkel az amerikai molnárokr egén a következőket említték: a Kendall & Co.-féle darazsifaszt szabadalom, Mechwart rovattól hengeresre vonatkozó szabadalma, a Detwiler-féle igények, melyek már évek óta képezik pír érzéget és a Cyclone porgyújtó. Jelenleg a társaság a következő perekben viszi a védelmet: Gem Milling Co. póre az Anchor hajózási társaság ellen megkevsé való szállítás miatt és a Stern & Son póre W. A. Green ellen illetékelt kárterítési igények miatt. Ilyen czefók felveleje egy ipari egyesület feladatai közé ellenekzik a mi európai jogérzékünkkel.

KERENKEDELEM és FORGALOM.

A Pesti hengermalom-társaság f. hó 12-én tartotta meg *Kochmeister* Frigyes báró igazgatósigyi elnök emlékete alatt rendező közgyűlést. *Görgey* kir. közegegy főelvása az igazgatósgyjelölést. A jelentés utal azon rendkívüli körülményekre, a melyek ezen üzleti idősáknak által a vállalatokra nézve tekintethe vendők. A mult évi jelentésekben már jelzett rekonstrukciónak munkálalok, melyek a gőzpecek, a kazánokra és az összes malomberendezésre kiterjedtek, eszközöltek; ezen munkálatokra a felgyelvitbiztosítást által is megvizsgált és helyesnek talált végelszámolás szerint összes 352,094 frt 33 krt adónak is az igazgatósgya. Törlesztési számla: terüle; ebből levonandó az ezen számla javára a mult évi zárszámadásban elhasználatási és értékekénekénti tartalék gyandant kimitaolt 30,000 frt, valamint az 1891. üzletév után ugyanazon számla javára áttalalt további 30,000 frt, tehát 60,000 frt, ugy, hogy 292,094 frt 33 krt. marad meg. A Törlesztési számla terüle. Ezen megváltási munkálatok indajre négy havú üzembeszűntelést lettek szükségessé. Ezen szűntelés következménye nemcsak az volt, hogy az év egyhármad részében — és pedig egyhármad részében — a munkások a mult évhez képest pedig követylen volt lemondani az előállott konjunkturák lehető legjobb kiaknázásáról, mert ugy vélekedtek, hogy mindenekelőtt oda kell törekedni, miszerint nagyrésztli üzleti összekötölésű rendező vezűttel az év hossza üzembeszűntelés dacára is esorhitas nélkül megörzesse. Ha ily módon egyrészt elkerülhetlenül szűvedett ugyan a mult év üzleti eredménye, ezzel szemben

Ein Mehl-Agent in Liverpool, Jos. Frances, hat, um der Konkurrenz zu begegnen, wie er sagt, minderwertiges Mehl mit falscher Marke als besseres verkauft und dadurch seine Gläubiger geschädigt, in Folge dessen wurde er verurtheilt, im Londoner Fachblatte *„The Miller“* gegen gewisse Patentbesitzer, denen es erbedauert, Mehl des N. B. mit falscher Marke als feines Mehl verkauft zu haben. Auf diese Weise kann eine auswärtige Mühle leicht in Misscredit kommen ganz ohne ihr Verschuldung.

Der nordamerikanische National-Müller-Verband hat, um die dortigen Müller zu regeren Beitritte zu veranlassen, in seine Statuten den Punkt aufgenommen, dass der Müllerverband seine Mitglieder gegen gewisse Patentbesitzer schützt, d. h. von Anlawegen den Prozess gegen jene Patentbesitzer führt, die es wagen, ein Verbandsmitglied wegen unbefugter Nachahmung oder Benützung einer patentirten Maschine anzuklagen, wobei natürlich Alle für Einen aufzukommen haben. Wir wollen nicht unterstehen, wie sehr ein solches Vorgehen den geistigen Diebstahl geradezu grosszieht und wahrlich in dieser Hinsicht leisten die Maladoren der amerikanischen Mülerei, von Washburn bis herab zum kleinsten Provinzmüller, Horrendes! Wie es sich mit der Moral und dem gesunden Menschenverstande verhält, dass man die Müller im Allgemeinen dazu ansetzt, nur die besten Maschinen zu kaufen und ihnen andererseits Strafflosigkeit zusichert, wenn sie diese Maschinen, trotz bestehenden Gesetze probeweise kaufen, um sie dann nachzumachen, vorausgesetzt, dass sie sich beileien, sich rechtzeitig unter die Fittige des grossen Müllerverbandes zu flüchten und einige Dollar als Stühngeld zu entrichten ist unbegreiflich. Und hierbei bekommt das Gewissen des geuannten Verbandes eine solche Empfindlichkeit, wie die Gluckhene, die schon von Ferne das Herannahen des Feindes wittert oder wie ein elektrisches Glockensignal, welches beim Herannahen eines Gewitters sofort das Warnungsgeschehen ertönen lässt, ein solches officielles Geklingel oder Glucken der alten Henne lassen die officieilen Blätter des genannten National Müller-Verbandes jetzt wieder hören, indem sie ertö und ertö verkünden, dass von mehreren Seiten Wölfe nahe, weichen all jene Schäferin zum Opfer fallen werden, welche sich nicht rechtzeitig ins schützende Asyl retten. Also solche drohender Wolken am Himmel der amerikanischen Müller sind folgende Patentproceessen hergestellt: das Novipatent-Kendall & Co., das Rifflwalzen Patent Mechwart, die Detwiler-Ansprüche, welche bereits vor Jahren (gen. Zahlzug von 10 Dollars per Mahleinheit) bekämpft wurden und der Cyclone Staubsauger. Augenblicklich führt der Verband die Proceesse der Gem Milling Co. gegen die Anchor-Linie wegen verspäteter Verschiffung und der Firma Stern & Sou gegen W. A. Green wegen unberechtigter Schladenerneuerungs-Ansprüche. Die Aufnahme solcher Zwecke seitens eines industriellen Verbandes widerspricht unserem europäischen Rechtsgeföhle.

HANDEL und VERKEHR.

Die Pester Walmühl-Gesellschaft hielt am 12-ten I. M. unter Vorsitz des Directions-Präsidenten Baron Friedrich *Kochmeister* ihre ordentliche Generalversammlung. Nach dem Bericht der Direction wurde der Schriftführer kön. Notar Stefan v. *Görgey* den Bericht der Direction zur Vorlesung. Derselbe verweist auf die besonderen Umstände, welche für den gesellschaftlichen Betrieb in der Berichtsperiode in Betracht kommen. Die Gesellschaft hat die im vorjährigen Berichte angeordneten Reconstructors-Arbeiten, welche die Dampfmaschinen, die Kesselanlage und die gesammte Mühleinrichtung umfassen, durchgeführt und für dieselben zusammen II. 352,094.33 zu Lasten des Amortisations-Conto veranschlagt, wovon die auf diesem Conto als Reserve für Abnutzung und Werthverminderung im Rechnungsabschluss pro 1890 ausgewiesenen II. 30,000 und die nach dem Betriebsjahr 1891 zu Gunsten desselben Conto überwiesenen weiteren II. 30,000, zusammen II. 60,000 abgezogen, II. 292,094.33 zu Lasten des Amortisations-Conto verbleiben. Diese Arbeiten erforderten einen Betriebsstillstand von fast vier Monaten. Die Folgen dieses Stillstandes aber waren, dass die Gesellschaft den Entzug von Geschäftsgewinn für den dritten Theil des Jahres zu erlangen hatte, und zwar während einer Geschäftsperiode, die zu den günstigsten der vergangenen Jahre zählte, dass das Unternehmen ausserdem die allgemeinen, naturgemäss fortlaufenden Regeiausgaben, ohne Ersatz aus dem Betrieb bekommen zu können, tragen musste und dass man gezwungen war, auf die bestmögliche Ausnützung der sich ergebenden Coniuncturen zu verzichten, welche die Direction vor Allen darauf bestanden hat, dass die Gesellschaft ihren werthvollen Kundenkreis trotz dieser so bedeutenden Geschäftsstörung ungeschmälert sich erhalte. Gegen-

messe kiható módon gondoskodott az igazgatóság a jövőről, a mennyiben by oly maometieppel bír a társaság, a mely egy maomassárrá fejlődik el nem ért üzemessége mellett, minden egyes részben a legújabb rendszerek szerint a legjobban van berendezve, úgy, hogy némileg kedvező üzeli viszonyok mellett bizavást remélhet jó eredményeket. Az előterjesztelt, a felügyelő bizottság által jóváhagyott és minden részben helyesnek tartott mérleg szerint — melyben a társaság vagyonát felülmúlt összegek a szokott lekismeretes becslés alapján várnak felvéve — az 1891. évre a Nyereség 881 ft 60 k. tisztisime, az 1892. évre a Nyereséget mutat, ebből 3685 ft 16 k., mint az igazgatóságk alapszabályok szerinti 10%, jutaléka levonva, marad 83,166 ft 43 k., hozzáadva ehhez a múlt 1890. évről ahhozott nyereséget 8381 ft 73 k., összesen 41,498 ft 16 k. áll a közgyűlés rendelkezésére. A felügyelő-bizottság egyetértően ajánlja az igazgatóság, hogy ezen összegből 40000 ft mint 5% osztalék kifizetessék és a maradék 1498 ft 16 k. új számlára vilessék át. E szerint az egész részvényeknek 31. száma szelvényét 20 forinttal, és a tizedrészvényeké 20 forinttal lennének f. évi április 1-től kezdve ezáltal is a Magyar általános Hitelbank pénztáránál beváltandók. A jelenlévő szót a közgyűlés tudomására hozza, hogy *Burchard - Beldary* Konrád ur ültetveztető-igazgató általános szelvénylépelt, és hogy az igazgatóság azon 28 év érdemeivel szemben, miket a társaság érdekei körül még eszébe munkássága mellett szerzett legcsodálatos elismerését tolmásozta, az igazgatóság alelnökévé *Burchard-Beldary* Konrád urat megválasztotta és így fáradhatlan tevékenységét és gondoskodását a vállalat számára továbbra is biztatva maradt. Feltevést az igazgatóság a már számos éven át a vállalatnál működő eddigi helyettes igazgató, *Hajner Kálmán* ur nevezetteti ki. A közgyűlés a jelenlévő tudomást vette és a felmentvést megadta. Dr. *Zöner* édes részvényes néze, az igazgatóság részvényes érdemeivel, az midőn azt indítványozza, hogy az a szép elismerés, melyet az igazgatóság *Burchard-Beldary* Konrád urnak számos számos érdemei, melyeket huszonnyolc év működése alatt szerzett, a mai közgyűlés előtt nyilván közzé tegyen, kiközösít és egy szerzemény, melyek között gróme is kifejezések a felet, hogy *Burchard-Beldary* ur gazdalt tapasztalatait és ismert buzgalmit mint a társaság alelnökévé szentelt is fogja a vállalat érdekében értékesíteni. Ezen helyesnek tartott megfogalmazás, mely szavakban közölni meg a szives elismerés, mely neki a legzsebb jutalom; megéri, hogy ezentel is minden tevékenység a foga használni, hogy a társaság érdekeit láthatóan előmozdítja. (Tetszés). Ezután az eddigi felügyelő-bizottság tagok: Dr. *Szerényi Miklós*, *Imendyfer Ágoston* és *Gula Dóra*, valamint *Luboch Emil* póttag újra megválasztottak.

Erszékelt-gazdalmi-társaság. Adler Mór igazgatóság elnök elnöke alatt és 1293 részvényt képviselő 26 részvényes jelenlévén f. hó 10-án tartott meg az Erszékelt-gazdalmi-társaság közgyűlése. Dr. *Stenbach* k. r. közgyűző felolvasta az igazgatóság jelentését, mely a felolvt évi üzetről következőleg nyilatkozik: „Ezáltal is azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt közgyűlésnek kedvező eredményt tehetünk jelentést és ez reánk nézve annál nagyobb elégtelt, mivel azt oly ében értik el, mely viláros eseményekkel tevékenységünk kifejtését sokfelében gátolta. A kedvezőtlen időjárás folytán, mely alapos aggodalomra adott okot az egész európai gabonatermes sikeres néze, az árránytalannal már az év első felében, az eddigelőt elérő hártaozott változó jutott érvényre. Midőn aztán az új kampagne elején bizonyossá lett, hogy a legtöbb európai ország nem kielégítő aratást várhat, hogy az orosz birodalom, mint világgazdasági legnagyobb gabonatermes és exportáló ország, épenesleg rossz aratással maradt, a mi természetesen pedig szinten jelentékenyen megemlé maradt a null értéket: ekkor következett be a buzártak azon rohamos emelkedése, mely árárnak évek óta meggyőzően növekedésnek ment, midőn felkészült. Ezen rohamos áremelkedés, sajnos, az volt a következtetés, hogy kivitelű összekötéseink nyugati Európa felé teljesen megszakadtak, minthogy ott Amerikával állottunk szemben, mely láthatóan gazdag termésével még mindig megmaradt, és viszonylag is alacsonyabb olly áratat szakott, hogy vele semmikép sem nem közhétünk. Ez pedig oka vala annak, hogy üzemetek időnként meg kellett szorítaniuk, így lehat az év utolsó részében arra voltunk utalva, hogy Elnökünk felkérésére a monachiában felkészültek és ennek, valamint egyénnel kedvező conjunctura felhasználásának tulajdonították, hogy az idők eredményt elérték. A mérleg az összes költségök és az értékesítésnek levonása után, közleszték értékek lekismeretes megállapítása mellett, ugy-szintén az alapszabályozó jutalék levonása után tiszta nyereséget 205,983 ft 96 k. tintet ki; ehhez hozzáadva a múlt évi nyereséghatározat 23,308 ft 90 k., összesen 229,292 ft 85 k., mint az igazgatóság indítványozza, az a közgyűlés rendelkezésére. Az igazgatóság indítványozza, hogy f. évi április 10-től kezdve 4300 részvényt után darabon

über dieser unvermeidlichen Beinträchtigung des vorigigen Betriebsesamtes wurde aber eine bedeutende Vorrang für das Zukunft geschaffen, indem die Gesellschaft heute ein Etablissement besitzt mit einem Mühlensafte von bisher nicht erreichter Leistungsfähigkeit und in allen Theilen nach den neuesten Systemen auf das vorzüglichste eingerichtet, so dass bei einigermaßen günstigen Conjunctionen auf befriedigende Betriebsergebnisse gerechnet werden kann. Die Bilanz zeigt einen Reingewinn von fl. 36,851.59, wovon 10 Percent als die statutemässigen der Direction gewährte Taxatione, mit fl. 3685.16 abzuziehen sind, so dass fl. 33,166.43 der Gewinnvortrag vom Jahre 1890 per fl. 8331.73 zusammen fl. 41,948.16 zur Verfügung der Generalversammlung stehen. Die Direction beantragt, fl. 40,000 als 5procentige Taxation zur Auszahlung zu bringen und fl. 1498.16 auf neue Rechnung vorzutragen. Demgemäss würde der Coupon Nr. 31 mit fl. 20 vom 1. April i. J. anfangen zur Einlösung gelangen. Der Bericht meldet ferner, dass Herr Conrad v. *Burchard-Beldary* von der diese seine Stelle ebenfalls niedergelegt hat, zum Vicepräsidenten der Direction Herr v. *Burchard-Beldary* gewählt hat, und sonach auch fernerhin seine unvermüdete Thätigkeit und Obsorge für das Unternehmen gesichert bleibt. Zum geschäftsführenden Director wurde der schon seit einer langen Reihe von Jahren beim gesellschaftlichen Unternehmen thätig Director-Stellvertreter Herr Coloman *Hajner* ernannt. — Die Generalversammlung nahm den Bericht bezüglich zur Kenntnis und ertheilte dem Functionären das Absolutorium, Actionär Dr. Ed. *Ember* glaubt die Ansicht aller Actionäre zu vertheidigen, indem er beantragt, dass die schöne Anerkennung, welche die Direction dem Herrn Conrad v. *Burchard* für die vielen Verdienste ertheilt, auch die Anerkennung der während einer achtundzwanzigjährigen Thätigkeit erworben hat, im Generalversammlung-Berichte aussprach, im heutigen Protocol noch besonders zu verewigen und gleichzeitig der Freie der Actionäre darüber Ausdruck zu geben, dass die Thätigkeit dieses Mannes seine reichen Erfahrungen und seinen anerkannten Eifer in seiner neuen Würde als Vicepräsident der Gesellschaft auch für die Folge dienstbar machen wird. (Lebhafte Zustimmung.) Vicepräsident v. *Borchard* dankt in bewussten Worten für die Anerkennung, die für ihn den schönsten Lohn bedeutet: er verspricht, auch in Hinsicht sein ganzes Können aufzubieten, um die Interessen der Gesellschaft auf's kräftigste zu fördern. (Beifall.) Hierauf wurden die bisherigen Ansischaltäre Dr. *Nikolaus v. Zeczenay*, *August Imendyfer* und *Demeter Gula*, sowie das Ersatzmitglied *Emil Luboch* wiedergewählt.

Elisabeth-Dampfwalzen-Gesellschaft. Unter Vorsitz des Directionpräsidenten *Moriz Adler* und in Anwesenheit von 26 Actionären mit 1293 Actien wurde am 10. I. M. Nachmittags die ordentliche Generalversammlung der Elisabeth-Dampfwalzen-Gesellschaft abgehalten. Nach Eröffnung der Formalien brachte der Schriftführer, k. Notar Dr. *Stenbach*, den Bericht der Direction zur Verlesung, welcher im allgemeinen Theil über den Verlauf des Geschäftes Folgendes berichtet: „Ach heuer sind wir in der angenehmen Lage, Ihnen über ein befriedigendes Geschäftsergebnis berichten zu können und erfüllt uns dies mit um so grösserer Genuthung, als wir dasselbe in einem Jahre erzielen, welches mit seinen stürmischen Ereignissen der er-pieschlichen Gattung, die uns dieses Jahr zu grossen Schwierigkeiten brachte, in der ersten Hälfte des Jahres durch den abgelaufenen Jahres gelangte unter dem Eindrucke der ungünstigen Witterungsverhältnisse, welche für das Gelingen der europäischen Ernten erhebliche Befürchtungen aufkommen liessen. Die bestandene Tendenzwechsel zum Durchbruch. Als es dann mit Beginn der neuen Campaigne zur Gewissheit wurde, dass die meisten europäischen Länder ungenügenden Ernten gegenüberstehen, dass das russische Getreide, als gewöhnlich, in diesem Jahre bestanden theiltes, ein Fehlschlagen seiner Felsung zu beklagen hatte, und nachdem auch unser Erntergebniss hinter dem des Vorjahres nicht unwesentlich zurückbleibt, trat bei uns jene stürmische Aufwärtsbewegung ein, wofür dann die Concurrenz der Ernte Niveau unserer Preise in ungeahnter Weise emporschnellen machte. Diese rapide Preissteigerung führte leider dazu, dass unsere Exportbeziehung mit dem westlichen Europa total abgebrochen wurden, so dass wir uns auf den amerikanischen Markt, welches durch seine noch nicht dagewesene reiche Ernte unsere Forderungen in unüberbrückbarer Weise unterbieten konnte begrenzten und wir dadurch gezwungen wurden, unsere Mahlmittel periodisch zu verkaufen. In diesem Jahre bestanden letzten Theil des Jahres bios auf die möglichst intensive Pflege unseres Geschäftes in der Monarchie angewiesen und dieses, so wie die Ausnutzung einiger günstiger Conjunctionen haben uns die Erzielung des heurigen Resultates ermöglicht.“ Die Bilanz

felügyelő-bizottság beadták lemondásukat, mert *Orley* Kálmán azon indíványában, hogy még egy ügyvezető igazgató választásáig és az ügyviteli szabályok megváltoztatásáig, bizalmatlanság nyilatkozatot láttak. Ennek folytán f. 16-ára új közgyűlést hívott össze az igazgatóság választásra végett és erre azután *Orley* visszatért indíványát. A részvényesek bízalma a társaság jövője után meggyengült.

A magyar állások hitelbank egyesült köz-malmának mérlege. *Vállalon:* budai malom gépekkel és berendezéssel együtt 495.662.50 frt, ház Budán 15.000 frt, buzakészlet 379.284-76 frt, örömenyek 474.857-54 frt, szások 10.473-12 frt, pénzár 12.400-87 frt, váltók 8904-52 frt, értékpapírok 290 frt, utánvételek 738-94 frt, adósk 515.797-46 frt, vagy 2189-67 frt, eszközök 1701-97 frt, szén 1298-85 frt, előre fizetett biztosítási 12.959 frt 03 kr., összesen 1.931.161-23 frt. — *Téher:* forgalomban levő előfogványok 97.2128-21 frt, hitelezők 167.991-84 frt, magyar állások hitelbank 510.660-50 frt, a malomtervezés elhasználása folytán beálló értékesíthetők tartalékajára 178.380-07 frt, nyereségváltóval a magyar állások hitelbank javára 102.000-61 frt, összesen 1.931.161-23 frt.

Árpadára és költséhámozgár részvénytársaság. Ertelemszerűen szentelt folyó hó 20-án egy árpadára- és költséhámozgár berendezés és fenntartását célzó részvénytársaság fogja Budapesten alakulni közgyűlést megtartani. A 800.000 forintny. részvények teljesen jegyezve van. Az új vállalatot kiváló malomipari érdekeltek és tekintélyes kereskedők fogják eltelepíteni.

Uj malomrészvénytársaságok 1891-ben. Az 1891. évi folyamán január hó 1-étől december 31-ig Magyarországon területén a következő újonnan alakult malomrészvénytársaságok születtek törvényességgel bejegyezve: *Bereg-vidéki gőzmalom-és áruváltó-részvénytársaság* (1000 darab 150 frt névértékű részvényvel = 150.000 frt), *Schlösser K. L. féle műmalom-részvénytársaság, Berzse* (750 darab 200 frt névértékű részvényvel = 150.000 frt), *Göcsölösi gőzmalom-részvénytársaság, Fátécskőszék* (450 darab 50 frt névértékű részvényvel = 22.500 frt), *Bungaric-gőzmalom részvénytársaság Szokolon* (4000 darab 200 forint névértékű részvényvel = 800.000 frt), *Délmagyarországi Kiváltó gőzmalom-részvénytársaság Verseczen* (150 darab 500 frt névértékű részvényvel = 75.000 frt).

A statisztikai helyzet buzará néve f. évi márczius 1-én, összehasonlítva a két megelőző évvel, így áll:

	1892	1891	1890
	qr.	qr.	qr.
Nagybritannia felé uton	3.081.000	2.192.000	2.461.000
A kontinens felé uton	1.144.000	935.000	440.000
Első kezlen levő készletek			
Nagybritannián	2.560.000	1.450.000	1.500.000
Angol gazdák készletei	3.720.000	3.600.000	3.550.000
Látható készletek az Egyesült-Államokban (Bread-streets)	8.047.000	5.300.000	5.315.000
Vámrárlati alatti készletek			
• a francia kikötőkben	1.850.000	565.000	490.000
Buzák és lisztkészletek Németországban	491.000	141.000	118.000
Készletek Berlinben, Danzigban és Stettinben	200.000	101.000	134.000
Készletek Orléansban	430.000	500.000	850.000
Összesen márczius 1-én	21.493.000	14.684.000	15.058.000
• február 1-én	22.820.000	16.064.000	17.342.000
• január 1-én	24.257.000	17.777.000	18.808.000

Kivétel Svájcban. Azáltal, míg az olasz-svájezi szerződési tárgyalásokban szünet állott be és mely idő alatt az Olaszországból Svájcba behozott czikkok az általános svájci vámtarifa szerint vámoltaknak, és so magyarországi terméknek behozatalára kinközök kedvező alkalom Svájcban, mert új szerződési tarifának sok czikkre néve jóval olcsóbbak, mint az általános svájci tarifa tetelei, így *laistre*, olé állatokra, tojásra, vajra és borra néve. Az 1890-ben Olaszországból Svájcba bevitt e nemű czikkok mennyisége a budapesti kereskedelmi és iparkamarában tudható meg.

A svájci gabonaforgalom. A hangulat az év eleje óta kétségtelen módon lanyha, a nagymérvű hozatok és

Mühle in Grosswardein demissionierten die Direction und der Aufsichtsrath, die dieselben in dem Antrage Coloman *Orley's*, dass noch ein geschäftsführender Director gewählt und die Manipulationsnormen umgestellt werden sollen, ein Misstrauensvotum sammlung zur Neuwahl der Direction ausgesprochen und hat in Folge dessen *Orley* seinen Antrag zurückgezogen. Das Vertragen der Actionäre in die Zukunft der Gesellschaft ist ein festes.

Üllangard részvénytársaság felhívása. *Ung. Allg. Creditbank, Activa:* Mühle in Ofen samml Maschinen und Einrichtung fl. 495.660.50. Haus in Ofen fl. 15.000. Weizenvorrath fl. 379.284.76. Malproduction fl. 474.857.54. Säcke fl. 10.473.12. Cassa fl. 12.400.87. Kriesssen fl. 8904.52. Effecten fl. 290. Nachnahmen fl. 738.94. Debitoren fl. 515.797.46. Material fl. 2183.67. Requisition fl. 1701.97. Kohle fl. 1298.85. vorausbezahlte Assurancez fl. 12.959.03. Totale fl. 1.931.161.23. — *Passiva:* Accepte im Umlauf fl. 97.212.81. Creditoren fl. 167.991.84. Ungarische Allgemeine Creditbank fl. 510.660.50. Reserve für den durch Abnutzung verursachten Minderwerth der Mühleinrichtung fl. 178.380.07. Gewinnübertrag zu Gunsten der Ungarischen Allgemeinen Creditbank fl. 102.000.61. Totale fl. 1.931.161.23.

Rollgerste- und Hirscheschäffler Actiengesellschaft. Wie wir erfahren, wird am 20-ten d. M. die constituirende Generalversammlung einer Actiengesellschaft zur Errichtung und zum Betrieb einer Rollgerste- und Hirscheschäfflerfabrik in Budapest stattfinden. Das Actiencapital von fl. 800.000 ist voll gezeichnet. Das neue Unternehmen wird von hervorragenden Interessenten der Mühlebranche und von angesehenen Kaufleuten ins Leben gerufen.

Neue Dampfmühl-Actiengesellschaft in Jahre 1891. Im Laufe des Jahres 1891 wurden in Ungarn die Firmen folgender neu gegründeter Dampfmühl-Actiengesellschaften handelsgerichtlich protocollirt: *Dampfmühl und Lagerhaus Actiengesellschaft in Beregszász* (mit 1000 Stück Actien zum Nominalwerth von fl. 150 = fl. 150.000), *Schlösser K. L. Kunstmühl-Actiengesellschaft in Berzse* (mit 750 Stück Actien zum Nominalwerth von fl. 200 = fl. 150.000), *Landwirthschaftliche Dampfmühl-Actiengesellschaft in Fátécskőszék* (450 Stück Actien zum Nominalwerth von fl. 50 = fl. 22.500), *Hungarica Dampfmühl-Actiengesellschaft in Szokolon* (4000 Stück Actien zum Nominalwerth von fl. 200 = fl. 800.000), *Südungarische Export-Dampfmühl-Actiengesellschaft in Versecz* (150 St. Actien zum Nominalwerthe von fl. 500 = fl. 75.000).

Die statistische Position von Weizen am 1. März d. J., verglichen mit denselben in den 2 vorhergehenden Jahren, stellt sich wie folgt:

	1892	1891	1890
	Qrs.	Qrs.	Qrs.
Schwimmend nach Grossbritannien	3.081.000	2.192.000	2.461.000
Schwimmend nach dem Continent	1.144.000	935.000	440.000
Vorräthen in Grossbritannien in erster Hand	2.560.000	1.450.000	1.500.000
Vorräthe von englischen Landwirthen	3.720.000	3.500.000	3.550.000
Sichtbare Bestände in den Verein. Staaten (Bread-streets)	8.047.000	5.300.000	5.315.000
Vorräthe unter Zollverschluss in französischen Häfen	1.850.000	565.000	490.000
Vorräthe in Paris an Weizen und Mehl	491.000	141.000	118.000
Vorräthe in Berlin, Danzig und Stettin	200.000	101.000	134.000
Vorräthe in Orléans	430.000	500.000	850.000
Zusammen 1. März	21.493.000	14.684.000	15.058.000
• 1. Februar	22.820.000	16.064.000	17.342.000
• 1. Januar	24.257.000	17.777.000	18.808.000

Export nach der Schweiz. In der Pause, welche in den italienisch-schweizerischen Vertragsverhandlungen eingetreten ist, während deren die aus Italien nach der Schweiz eingeführten Artikel nach dem allgemeinen schweizer Zolltariff verzollt werden müssen, bietet sich die Chance für die Ausfuhr mancher ungarischer Landprodukte in die Republik, da unsere neuen Vertragstarife für manche derselben beträchtlich herabgesetzt sind, als die Sätze des allgemeinen schweizerischen Tarifs, so z. B. für *Mehl, lebende Thiere, Eier, Butter und Wein*. Die Menge der aus Italien in Jahre 1891 in die Schweiz importirten Artikel dieser Gattung kann im Bureau der Budapester Handels- und Gewerkekammer eingesehen werden.

Schweizerischer Getreideverkehr. Die Stimmung ist seit Beginn des Jahres unabweisend mit, grosse Zufuhren und

a leginkább amerikai buzára vonatkozó nagy kínálat nagy nyomást gyakorolt az árakra. A malomok, melyek szűkségletüket már korábban hosszabb ideig fedezték, igen csekély vételkevet tanusítottak és vásárlásukkal csak a legmögésesebbek korlátozták. A forgalom ennél fogva messze elmarad a múlt héti mögött. Jelenleg a buza utáni kereslet valaminek jobbjá, míg rosszabb még mindig csak kereset kevesebb. A buza behozatal állása, az árak üglet ellenben lanyha, mert a sörözők csekély sörforgalmazás miatt panaszokdák; kedvezőbb a lengeri fogyasztása; az árak ellenben tetemesen csökkentek. Gátonát és lisztet 1891-ben 5,186,572 metraszálhoz hozták be Svájcba 132,182,230 frank értékben.

A buza behozattal vánuja Portugáliában az augusztus 1-jeig szükséges 60,000 tonnány behozatalt mennyiség néve kgonként 6 réis pr. kg. - af 1. Réis pr. kg. ermisség. A Times-erre vonatkozólag a következő hírt közli: A Lissabonban külön a végül választott bizottság, hogy a buzakészlet pontos megvizsgálása után megállapítsa, hogy mennyit kell Portugáliának a lakosság augusztus 1-jeig való eltelmesére behozatalt által fedeznie, azon mennyiséget 60,000 tonnában állapította meg, miután jelenleg belföldi és külföldi buzából együtt csak 12,000 tonna felett rendelkeznek, a mi a most folyó hónapoktól továbbra nem lesz elég. Hogy tekintettel a változóforum jelenlegi állására a kevesebb a külföldről való behozatalt által teljesgés mérben ne drágítsanak, ajánlatosnak látszott a most érvényben levő 6 reyni kgonkénti váonát 12 reyné metréskelni.

A berlini szalmamérsényváltárságság 1891-ben kevesebb gabonát örült fel, mint a megelőző esztendőben, mert az abban az évben nyert gabona minősége lassubb erővel folytamást igényel és a malomnak szükséges javítások megleltémi miatt egy ideig szünetelni kellett. Megérkezett: 36,833 t. gabona, 1890-ben 39,214 t. és 1889-ben 43,300 t. A december végéig kúvan volt tartozások, melyek 347,715 márkát tettek, időközben legnagyobbrészt befolytak. A 301,215 márkányi bevételemből a tartalkalapa legelőször 15,075 márká és a rendkívüli tartalkalapa 15,075 márká fordítottat; a jutalmás 29,963 márkát tesznek. A megmaradó 241,000 márkából egy 30,000 márkára rugó jóállású alap fog alapított, azután 5000 márkával egy hivatalnok- és munkajámségelőre-pénztár fog lépeztet, 300,000 márká pedig 12 $\frac{1}{2}$ % osztalék gyánant fog kiosztani, míg a 6400 márkányi maradék új számlára fog iratni. A mérleg szerint a pénztári és váló-rovat 85,813 márkát, az értékpapíro-rovat 146,648 márkát, a készletek rovata 50,405 márkát, az adósk rovata 347,715 márkát tünet fel, a hitelzők pedig 807,059 márkával szerepelnek.

Cuba lisztbehozatala a f. évi január hóban az Egyesült-Államokból 62,571 zsákot tett, míg Spanyolország semmit sem szállított. 1891. januárban az Egyesült-Államokból 2720 zsák hozottak be. Spanyolországból 38,590 zsák. A New-Yorkból New-Orleansből. Mobileből és Key-Westből való lisztvitelt 1892. januárban 67,487 bíb. vagy zsákot tett az 1891. január havi 9234 bíb. -hoz képest.

Az északamerikai legnyugatibb malomközpontok liszttermelése a f. e. február 13-án végződik. léten, az előző héttel összehasonlítva, volt:

	A malomok		Termelés	
	száma	őrítőképesség	febr. 13.	febr. 6.
		bb.	bb.	bb.
Minneapolis	22	40,000	173,720	163,509
St. Louis	18	16,786	60,250	52,350
Milwaukee	7	9,500	43,750	50,850
Duluth	2	3,500	16,913	17,170
Buffalo	12	8,275	29,500	30,500
Indianapolis	6	3,315	9,329	8,723
Evanville	8	2,000	8,150	7,800
Baltimore	2	2,550	10,200	10,200
Minnesota-ban, Minnea-				
polist kivéve	18	9,050	46,850	45,419
Dakotában		2,000	6,068	5,752
Wisconsinban, Milwaukee				
kivéve	4	2,400	10,726	9,866
Hovában	4	1,350	5,745	4,865
együtt	108	100,725	423,201	407,000

Származási bizonyítványok kivételése a Svájcba való behozataltal, a budapesti kereskedelmi és iparkamara az érdekeltekről tudomására hozza, hogy a svájci vánohatóságok azokra az árakra néve, melyekre vánokeveszténynek vannak megállapítva, származási bizonyítványokat követelnek, a melyekből a behozati cikkeket Ausztriából vagy Magyarországból való származása bebizonyítató

A párisi lisztkészletek március 1-jén, a korábbi idősákokkal összehasonlítva voltak:

fortwährendes Angebot von vorherrschend amerikanischem Weizen üben einen empfindlichen Druck auf die Preise aus. Die Mühlen, die sich fast durch den Bedarf für längere Zeit decken, zeigen sich wenig kaufstüchtig und beschränken ihre Käufe auf das Notwendigste. Der Verkehr ist deshalb weit hinter der Vorwoche zurückgeblieben. Augmenteilich ist die Nachfrage nach Weizen besser, während der Roggen immer noch wenig gekauft ist. Die Weizenwaage ist ständig, das Gerstengeschäft dagegen matt, da die Brauereien über schlechten Bierabsatz klagen; besser ist der Maisabatz; dagegen sind die Preise erheblich zurückgegangen. An Getreide und Mehl hat die Schweiz im Jahre 1891 1,186,572 Meterzentner im Werthe von Frs. 132,182,230 eingeführt.

Der Eingangsloft auf Weizen in Portugal wurde für das bis 1. August benötigte Importquantum von 60,000 t. mit 6 Réis pr. kg. - af 1. Réis pr. kg. ermissig. Die Times- bringt diersehalb folgende Nachricht: Die Commission, welche in Lissabon eigens zu dem Zwecke eingesetzt wurde, um nach genauer Untersuchung des Weizenquantums anzugeben, was Portugal behufs Ernährung der Bevölkerung bis 1. August durch Import zu decken habe, fixirte dieses Quantum auf 60,000 t. nachdem gegenwärtig die Vorräthe von indänischem und auswärtigen Weizen nur 12,000 t. betragen und nicht länger als für diesen Monat ausreichend sind. Um angesichts des gegenwärtigen Wechselcourses eine zu grosse Preissteigerung des Brodes beim Importe auszuwärtigen Weizen hinanzuhalten, empfiehlt es sich, den jetzt bestehenden Eingangsloft von 6 Réis pr. kg. zu ermissigen.

Die Berliner Dampfmühlen-Actien-Gesellschaft hat i. J. 1891 ein kleineres Quantum Getreide verarbeitet als in den vorhergehenden Jahren, weil die Qualität eine langsamere Vermahlung bedingten und die Mühle wegen notwendiger Reparaturen einige Zeit außer Betrieb bleiben musste. Es wurden verarbeitet: 36,833 t. Getreide gegen 39,214 t. in 1890 und 44,300 t. 1889. Die ultimo December ausstehenden Forderungen von Mk. 347,715 sind inzwischen zum grössten Theil bereits eingezahlt. Von dem Reingewinn von Mk. 301,515 wurden dem Reservefond Mk. 15,075 und dem Extra Reservefond Mk. 15,075 zugewiesen; ferner gehen für Taxationen Mk. 29,963 ab. Von den restlichen Mk. 241,400 soll ein Debetore-Fond mit Mk. 30,000 begründet, ferner ein Beamten- und Arbeiter-Unterstützungsfond mit Mk. 5000 gebildet und 12 $\frac{1}{2}$ % Dividende mit Mk. 200,000 vertheilt werden, während der Ueberschuss von Mk. 6400 auf neue Rechnung vorzutragen ist. Laut Bilanz betragen Cassa und Wechsel Mk. 83,813. Effecten Mk. 146,648, Vorräthe Mk. 50,405. Debitoren Mk. 347,715, dagegen stehen die Creditoren mit Mk. 807,059 zu Buch.

Der Mehlimport Cubas betrug im Januar d. J. 62,371 Säcke aus den Vereinigten Staaten, während Spanien nichts einfuhrte. Im Januar 1891 wurden von den Vereinigten Staaten 2720 S. und aus Spanien 38,490 S. eingeführt. Der Mehlimport nach Cuba von New-York, New-Orleans, Mobile und Key-West umfasste im Januar 1892 67,487 Bbls. oder S. gegen nur 9234 Bbls. im Januar 1891.

Die Mehlproduction an den hauptsächlichsten Mühlencentren der Vereinigten Staaten umfasste in der mit 13. Februar endenden Woche, verglichen mit der Vorwoche:

	Anzahl der Äggl. Leistungsm.		Production	
	Mühlen	Frühtag	13. Febr.	6. Febr.
		Bbls.	Bbls.	Bbls.
Minneapolis	22	40,000	173,720	163,509
St. Louis	18	16,786	60,250	52,350
Milwaukee	7	9,500	43,750	50,850
Duluth	2	3,500	16,913	17,170
Buffalo	12	8,275	29,500	30,500
Indianapolis	6	3,315	9,329	8,723
Evanville	8	2,000	8,150	7,800
Baltimore	2	2,550	10,200	10,200
In Minnesota ausschl.				
Minneapolis	18	9,050	46,850	45,419
In Dakota	5	2,000	6,068	5,752
In Wisconsin ausschl.				
Milwaukee	4	2,400	10,726	9,866
In Iowa	4	1,350	5,745	4,865
Totale	108	100,725	423,201	407,000

Ursprungscertificate bei der Einfuhr nach der Schweiz. Die Budapest Handels- und Gewerbekammer bringt den interessirten Kreisen zur Kenntnis, dass von den schweizerischen Zollbehörden für diejenigen Waaren, welchen die Zollbegünstigung zugesichert ist, Ursprungscertificate gefordert werden, aus welchen die österreichische und ungarische Provenienz der Gegenstände ersichtlich ist.

Die Pariser Mehlvorräthe betragen am 1. März, verglichen mit den früheren Perioden:

	Általános	12 számos
	készletek	lisztből készült zsák = 157 kg.
1892 márczius 1-jén	560,010	222,900
» február 1-jén	525,457	202,460
» január 1-jén	446,438	171,880
1891 december 1-jén	406,659	162,600
» november 1-jén	362,512	143,200
» október 1-jén	316,902	127,500
» szeptember 1-jén	277,360	109,100
» augusztus 1-jén	186,300	72,900

Az általános készletek a 12 számos lisztből való készlekek közé vannak értve.

STATISTIKA.

A gabonatermelési viszonyok az északamerikai Egyesült-Államokban. Hivatalos kimutatások szerint a statisztikai hivatal az Egyesült-Államokban körülbelül a következő:

	bushel
1891. évi buzaaratás	612,000,000
az 1890. évi aratásból áthozott	40,000,000
összesen	652,000,000
saját elelmi szükséglet 1891 július 1-től 1892 márczius 1-ig (65 millió lakosra 4 1/2 bushel esk tevékenit és évenként)	202,000,000
kivitel 1891 július 1-től 1892 márczius 1-ig	165,000,000
telj hazának vetőmag (bevetelt terület 1891-ben 35,380,000 acre)	40,000,000
összes szükséglet 1891 július 1-től 1892 márczius 1-ig	407,000,000
1892 márczius 1-én még volt	245,000,000
márczius 1-től június 30-ig a saját elelmi szükséglet kielész	101,000,000
tavaszi buzaak vetőmag (bevetelt terület 1891-ben 13,340,900 acre)	20,000,000
összesen	121,000,000
hiányosság 1891 márczius 1-től június 30-ig	124,000,000

Ha ehhez a mennyiségből még 75 millió bushelt leszámítunk a kivétel számára, úgy július 1-én készletül marad 49 millió bushel. Ezen számítás, az amerikai pénzügyi éveknek megfelelően, július 1-től június 30-ig megy, a kereskedelmek névze azonban az augusztus 1-től való számítás, mint fent, czészerőbb.

Nagybritanniába a lefolyt 1890. évben behozottak: 6,360,334 zsák liszt, ebből 4,811,320 zsák a 280 font ez a csakamerikai Egyesült-Államokból; Németországból és Ausztria-Magyarországból pedig mindössze csak 905,880 zsák. 1891. évi hiányosság honlapjában körülbelül 4,873,328 zsák liszt hozottai be, ebből a mennyiségből 3,873,241 Északamerikából, Németországból és Ausztria-Magyarországból 923,952 zsák.

KÖZLEKÉDÉS-ÉS TARIFAÜGY.

Az „Adria” m. kir. tengerhajózási részvénytársaság részvényeseinek közgyűlése el 10%-nyi osztalék kifejezést iránt fog javaslatot terjesztani. A lefolyt üzleti évből elért tiszta haszon 206,165,80 forint, melyből az osztalék levonása után 151,892,46 frt a tartalékalap gyarapítására fordították. 4127,28 frt a nyugdíjalaphoz eszaltották, 11,896,32 frt pedig új számláira iraruk. A tartalékok rendkívüli doláflása által úgy a rendes, valamint a biztosítási tartalékalap egyenként 300,000 frtra emelkedett és a társaság összes tartalékait a főtársasági alappal együtt 570,905,60 frtról csaknem az eddigi részvényétek nagyságáig, az 1,250,000 frtról érik el, mely f. évi január 1-jén 2,500,000 frtra emeltetik.

Szállítási kedvezmények és tarifa-ügyek.

Liszt és egyéb élelmiszerekre engedélyezett díjtellet 100 kg-ról Budapestre Pozsony Pozsony-Újváros között a Pozsony-Újváros 44 kr. díjtellettel ugyan 1891 évi december hó végéig. Kész-és fuvaréveket legalább 10,000 kg-ról, után való díjtellettel mártus 1-jén. A fuvaréveket tartalom alatt egy évre megújított díjtellet Pozsonyban összesen legalább 500 tonna liszt és egyéb élelmiszer elszállítatka, az engedélyezett mennyiség további díjtellettel még 2 kr. díjtellettel megújítottatka az illető évek mártus hó végéig betelepítették. (Vasuti és K. K. 29/820.)

Allgemeiner Zwölfmarken-Mehl Stock

	Stock	Stock
	Säcke zu 157 kg.	Säcke zu 157 kg.
1. März 1892	5,000,010	222,900
1. Februar 1892	5,255,457	220,460
1. Januar 1892	4,466,438	191,880
1. December 1891	4,066,659	162,600
1. November 1891	3,625,512	143,200
1. October 1891	3,169,902	107,500
1. September 1891	2,077,360	61,100
1. August 1891	1,863,000	52,900

dem allgemeinen Stock sind die Zwölfmarken-Mehlvorräthe bereits enthalten.

STATISTIK.

Die Verhältnisse der Weizenproduction in den nordamerikanischen Vereinigten Staaten. Nach amtlichen Quellen stellt sich die statistische Situation in den Vereinigten Staaten Amerikas ungefähr wie folgt:

	Bushels
Weizenenergie von 1891.	612,000,000
Aus 1890er Ernte übernommen	40,000,000
Zusammen	652,000,000
Eigener Nahrungsbedarf vom 1. Juli 1891 bis 31. März 1892 (65 Mill. Einwohner à 4 1/2 Bshl. pr. Kopf und Jahr)	202,000,000
Ausfuhr 1. Juli 1891 bis 1. März 1892	165,000,000
Winterweizen-Aussaat (Areal 26,580,000 Acres wie in 1891)	40,000,000
Totalbedarf vom 1. Juli 1891 bis 1. März 1892	407,000,000
Am 1. März 1892 noch vorhanden	245,000,000
Vom 1. März bis 30. Juni beträgt der eigene Nahrungsbedarf	101,000,000
Frühjahrsweizen-Aussaat (Areal 13,340,900 Acre wie in 1891)	20,000,000
Zusammen	121,000,000

Ueberschuss von 1. März bis 30. Juni 1892 124,000,000
In Rechnet man hiervon noch 75 Mill. Bush. für den Export, so bleibt am 1. Juli ein Restbestand von 49 Mill. Bush. Diese Rechnung geht, entsprechend dem amerikanischen Fiskaljahr, vom 1. Juli bis 30. Juni, für den Handel ist eine Rechnung vom 1. August an, wie oben, praktischer.

In Grossbritannien wurde im Jahre 1890 eingeführt: 6,360,334 Sack Mehl, davon 4,811,320 Sack a 280 Pfd. aus den Vereinigten Staaten, wogegen Deutschland und Oesterreich-ungarn zusammen nur 905,880 Sack Mehl lieferten. In den ersten 9 Monaten 1891 wurden 4,873,328 Sack Mehl geliefert, davon 3,873,241 aus Nord-Amerika, während 523,952 aus Deutschland und Oesterreich-ungarn.

VERKEHRS-UND TARIFWESEN.

Die Direction der königlich ungarischen Seeschiffahrt-Actien-Gesellschaft „Adria“ wird der Generalversammlung der Actiönäre die Vertheilung einer Ueberprocentigen Dividende proponiren. Der im abgelaufenen Geschäftsjahre erzielte Reingewinn beträgt fl. 206,165,80, aus welchem nach Abzug der Dividende fl. 51,892,46 den Reserven, fl. 4127,28 dem Pensionsfond zugewendet und fl. 11,896,32 auf neue Rechnung vorgetragen werden sollen. Durch die ausserordentliche Dotirung der Reserven erhöhen sich sowohl der ordentliche als auch der Assuranz-Reservefond auf je fl. 300,000, welche zu erreichen die Gesamtreserven der Gesellschaft inclusive der Abschreibungsreserve von fl. 370,305,60 beinahe die Höhe des bisherigen Actien-capitalis von fl. 1,250,000, welches am 1. Januar d. J. auf fl. 2,500,000 erhöht wurde.

Transportbegünstigungen und Tarifen.

Für Mehl und sonstige Malpflanzungs-gegenständler Frachttarif pro 100 Kgr. von Budapest nach Pozsony. Pozsony-Újvárosbushel und Pozsony-Újváros 44 kr. im Kartirungsweg bis Ende December 1892. Die Transportgebühren sind pro Wagen und Frachttarif für mindestens 1000 Kgr. zu erheben. Wenn von Seite der Partei im Zeitraume der Bestimmung von Budapest nach Pozsony kein amtlich beglaubigtes 500 Tonnen Mehl und sonstige Malpflanzungsgegenstände, so wird von dem publizierten ergründeten Kartirungs-Frachttarif nach eine Befreiung von 2 kr. liquidirt, auf Grund der betreffenden Firma als Aufgehören hinführend Original Anfänge-Ereignissen, welche systematisch bis Ende März 1893 vorliegen sind. (Vasuti és K. K. 29/820.)

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapest, 1892. márcz. 12-én. (Kálnoky és Simon.)
A lisztjélt pangása úgy a mi a helyföldi, valamint a külföldi forgalmat illeti, teljes mértékében még mindig tart és sajnos, egy téren sem volt alkalmunk örvendetes vagy kielégítő tapasztalatokat tennünk. Az eladás körül elért eredmények szintoly kedvezőeknek voltak, mint a múlt heten, mig az Átvétel, ha egyáltalán lehetséges volt, még kevésbé elégtét ki; az őrési költségek a nyersanyag hanyatló árányzata dacára nem engednek hasznót elérni és malmaink üzleti számadásai az év első negyedére néve valószínűleg nem csakoly vesztéses fognak feltűnni, mig a fogyasztás és a kereskedelem az árak folytonos hanyatlása miatt szintin érzékeny módon szenved.

A takarékosságok állandóan kedvelten irányzatot követnek, az árak hanyatlának.

Mai átlagos jegyzéseink:

0	1	2	3	4	5	6
16.—	15.70	15.40	15.—	14.70	14.30	13.80
			7 s sz.	F	G	
			12.60	8.—	4.70	4.70

MARKTBERICHTE.

Budapest, 12. März 1892. (Kálnoky & Simon.)
Die Signation des Mehlgeschäfts hat sowohl ins Inland-, als Exportverkehr beitrif in ihrer ganzen Totalität noch immer an, und haben wir leider auf keinem einzigen Gebiete erfreuliche oder zufriedenstellende Wahrnehmungen zu machen. Die Verkaufsergebnisse waren ebenso ungünstig, wie in den vorhergehenden Wochen, während die Übernahme, falls überhaupt möglich, noch ungünstiger sich gestaltete; die Mahlbilanz stellt sich trotz weicherer Preise des Rohproduktes anhaltend passiv und drötte das Betriebsergebnis unserer Mühlen im ersten Viertel dieses Jahres nicht unerhebliche Verlustziffern aufweisen, während Consum und Handel durch die fortwährenden Preisrückgänge ebenso empfindlich zu leiden haben.

Zutertage bleiben anhaltend lustlos; Preise abwärts strebend.

Wir notiren heute durchschnittlich:

Nr.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
16.—	15.70	15.40	15.—	14.70	14.30	13.80	12.60	8.—	
				F	G				
				4.70	4.70				

Deutsche Müllerschule zu Dippoldswalde Königr. Sachsen.

Staatlich subventionirte, städtische Fachlehranstalt für Müller, Mühlenbauer und Mülhentechniker

unter Oberaufsicht des königl. Ministeriums des Innern. (Verordn. v. 3. April 1880.)

— Vollkommene technische und kaufmännische Ausbildung, geelteste Lehrmittel —

Eigene Dampfmühle. — Versuchsvermahlungen.

Aufnahmen: 1. Mai und 1. November. — Programme gratis und franco.

L. Cron, Director.

GEITNER és RAUSCH

Andrássy-ut 8. BUDAPEST Andrássy-ut 8.

Malomkö-, szivattyu- és fecskendő-gyár

ajánlja kitűnő:

Laferté, budai, sávospatoki, új-bányai stb malomköveit; malomkövesítő szerzetait, Dufour-féle selyemszita-szerzetet, mindenemű géphajtószíjakat, varrószíjakat, félernő-heredreket és serlepeket, kauscsok-árakat, gőzkazán-felszereléseket, szivattyúkat fecskendőket stb., egyáltalán minden a malom- és gőzüzemelés szükséges eszközeit jutányos árak és minden tekintetben előzékeny kiszolgálás mellett.

Mühlstein-, Pumpen und Spritzen-Fabrik

empfehlen vorzüglich:

Laferté, Ofner, Sávospatoker, Königsbergyer etc. Mühlsteine; Steinschärfwerkzeuge, Dufour'sche Seidengänge, Maschinen-Treibriemen aller Art, Nöh-Riemen, Häute, Aufzuggurten und Becher, Gummiauaren, Dampfkessel-Armaturen, Pumpen, Spritzen, überhaupit alle zum Mühlen- und Fabrik-Betrieb erforderlichen Bedarfsartikel zu billigen Preisen, bei in jeder Weise solider Bedienung.

Vereinigung gegen schädliches Kreditgeben
(Verein Kreditreform)

Budapest, V., Dorotheagasse 5. I. St.
111 Bureau in Oesterreich-Ungarn, Densland, Schweiz, Holland, Belgien, Frankreich, Russland, Türkei, Serbien, Rumänien und Bulgarien. — Direkter Anfrageverkehr zwischen den Mitgliedern und obigen bureaux. Mündliche Auskunftsbeihilfe gratis inkassó auf sämtliche Plätze des In- und Auslandes.

Mehl-Offerte und
Consignationen

für die Fastenzeit, Charfreitag und Osterfeierlage nimmt zum schlanken Verkauf entgegen

Fr. Oelsner
Amsterdam.

Eine leistungsfähige Mülh-
stein-Fabrik

sucht einen tüchtigen jedoch nur nehmenden

Vertreter

für ganz Ungarn, der einen Verdienst von fl. 3000 gesichert hat. Anträge unter Aufsicht Verdienst 3000 übernimmt die Administration d. Blattes.

Első osztrák es. k. szab.

Selyem-malomszita-gyár

ANT. WIESENBURG & SÖHNE

Wien VII., Zieglergasse Nr. 19.

Hengerek és verőpátlékre.

Mínőség a legjobb svájci gyártmányal egyenlő

Árak ősőbbak.

Árjegyzékek és mintalapok bérmentve.

Hoerde & Co., Wien 21,

Taborstrasse 75

Mühlenbau-Anstalt und Maschinenfabrik.

»Fortuna«-Walzenstühlungen mit Diamantstahl- und Porzellanwalzen.
 Dismembratoren.
 »Austria«- und »Reformator«, neueste Gries- und Dunstputzmaschinen.
 »Saturn«-Centrifugalsichter.
 »Universa«, combinirte Koppereimaschine.
 Combinirte Schleif- und Riffelmaschine.
 Sämmtliche Müllereimaschinen. von unvergleichlicher Ausführung.
 Abschleifen, Neuriffeln und Egalisiren von Stahl-, Hartguss- u. Porzellanwalzen.
 Ueberrahme von Neubauten und Reconstructionen von Mühlen.
 Auf Wunsch Probelieferung — Cataloge gratis und franco.

Drahtgewebe

in allen für den Mühlenbedarf erforderlichen Sorten. Qualitäten und Maschinenweilen erzeugt und liefert in nur anerkannt vorzüglicher Ausführung die

Erste ungar. Drahtgewebe-, Geflechte- und Siebwaren-Fabrik

PAUL KOLLERICH & SOHN

Budapest, IV., Franz-Josef-Quai 21.

Aeltestes Haupt-Depôt der echten schweizer Mehl- und Griesgaze von Dufour & Comp.

Günstige Mühlenkaufgelegenheit.

1 Kunstmühle im Zalaer Comitath, bestehend aus 2 Paar 42" Steinen und 1 Ganz'schen Schrotstuhl mit completer neuer Kopperei und neuer Griesputzerel und 2 Paar Steinen für Mauthmahlerei ist wegen Krankheit des Besitzers, aus freier Hand sehr billig und zu günstigen Zahlungsbedingungen zu verkaufen.

Nähere Auskunft ertheilt aus Gefälligkeit

GUSTAV BENDEL

Mühlmaschinengeschäft

Budapest, väzli-körut 80. szám.

Einladung

an die Herren Aktionäre der

Ersten Olen-Pester Dampfmaschinen-Actien-Gesellschaft
 zu der am **Samstag, 19. März a. e. Nachmittags 3 Uhr** im Mühlen-Gebäude (V. Bez., Klotfdiggasse) abzuhaltenden

XXV. ordentlichen Generalversammlung.

Tagesordnung:

1. Geschäftsbericht der Direktion und Bericht des Aufsichtsrathes.
 2. Vorlage der Bilanz, Ertheilung des Absolutariums und Festsetzung der Dividende.
 3. Wahl zur Besetzung dreier im Sinne der Statuten durch Austritt erledigter Direktionsstellen. (Die Ausstretenden sind wieder wählbar.)
 4. Wahl von vier Aufsichtsräth für das Betriebsjahr 1892 und Festsetzung des Honorars für deren Mühewaltung.
 5. Wahl zweier Actionäre zur Beglaubigung des Protokolls der Generalversammlung.
- Budapest, 4. März 1892.

Die Direktion.

* §. 26 der Statuten: Stimmberechtigt sind nur jene Actionäre, deren Actien wenigstens drei Monate früher auf ihren Namen im Actienbuche der Gesellschaft eingetragen und bis zum Tage der Generalversammlung zu der Kasse der Gesellschaft deponirt worden sind. Bei Deponirung der Actien werden über letztere Empfangsbestätigungen ausgefolgt, welche als Eintrittskarte dienen und auf welchen der Name, sowie die Actien- und Stimmenzahl des Actionärs verzeichnet ist. Verträge im Vollmacht sind nur durch stimmberechtigte Actionäre zulässig. (§. 18.) Die Vollmachten müssen in legaler Weise ausgefertigt sein. Entsprechend den §§. 68 und 75 der Statuten liegt die Bilanz sammt dem Berichte des Aufsichtsrathes vom 11. März a. e. angeschlossen in Geschäftslokale der Gesellschaft während der Anstundten auf und deren Abdrücke den Actionären auf Verlangen ausgefolgt.

Zu beachten: Diejenigen Herren Actionäre, welche gleichzeitig auch andere stimmberechtigte Actionäre in Vollmacht vertreten, werden ersucht, bei Gelegenheit der Deponirung der Actien auch die auf ihren Namen lautenden Vollmachten beibringen zu wollen. (Nachdruck wird nicht honorirt.)

Meghívás

a magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság részvényesének 1892. évi március hó 23-án d. e. 11 órakor Budapesten, V. ker., Néador-utca 4. sz. a tartandó

I. rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről és a számszámok előterjesztése.
2. A felelgyelő-bizottság jelentése.
3. A fizta nyerevényrny mikénti felhasználási iránti határozathozatal.
4. Határozathozatal az igazgatolánés, igazgatóság és felelgyelő-bizottság tagjai részére adandó felmentvény tekintetében.
5. A felelgyelő-bizottság tagjai számszámok meghatalozása, ezen tagok megválasztása és díjazások megállapítása.
6. Igazgatoláná si tagok választása.

Azon I. részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazott által részvétont kívánának, fellelnek, hogy megválasztásukat a tolve részvényekkel együtt, 8 nappal a közgyűlés előtt, tehát bezárólag 1892. március 15-ig **Budapestre:** a társaság főpénztáránál (Nádor-utca 4. sz., **Álceszen:** a »Wiener Bank-Vereen«-nál letélté helyezni szveszelejenek.

Minden letélté helyezett 25 darab részvény egy-egy szavazati gyakorlására jogosít.

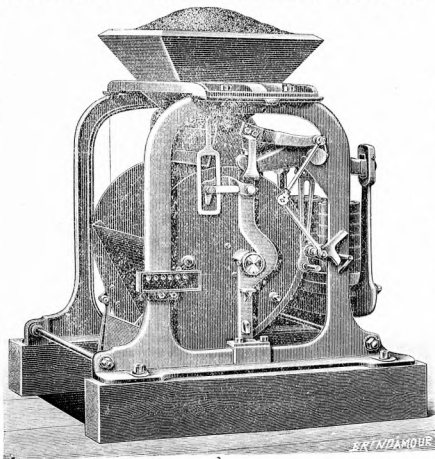
Ha valamely részvényes szavazati jogát más svavatképes részvényes által kívánja gyakorolni, ugy az erre vonatkozó meghatalmazását a letélté elismervény hátsó lapján kitölténi és sajátkezőleg aláírni tartozik. A felelgyelő-bizottság által megválasztott évi mérleg a közgyűlés előtt hárté betekintésére a társaság irókáiban kitélték s ezen időn belül nyomatott példányokban a részvényesek rendelkezésére bocsátatik.

Budapestben, 1892. március 7-én.

Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság.
 (Ülányomat nem díjazatik.)

Patent-Verletzung.

In jüngster Zeit werden von anderer Seite
control-, regulir- u. aichfähige
automatische Getreidewaagen

hergestellt und in den Handel gebracht und dadurch verschiedene unserer Patente, darunter auch unsere österr.-ungarischen in wesentlichen Punkten verletzt. Die zum Schutze unseres Eigenthums erforderlichen Schritte sind bereits eingeleitet.

Bezüglich der Anwendung dieser Waagen resp. widerrechtlichen Benutzung derselben erlauben wir uns, auf die betreffenden Bestimmungen des Patentgesetzes aufmerksam zu machen.

Wir warnen deshalb vor Ankauf.

Hennef a. d. Sieg, den 20. Oktober 1891.

Hennefer Maschinenfabrik C. Reuther & Reisert.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajózási részvény-társaság. — Ungarische Seeschiffahrts-Actien-Gesellschaft.

1892. február havában az alant felsorolt első osztályú gőzök (vagy póthajók) fogának az alant megjelölt irányokban közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

Im Februar 1892 werden die nachstehend benannten erstklassigen Dampfer (oder Ersatzschiffe) in den unten angeführten Relationen verkehren, wenn nicht durch Witterungsverhältnisse oder andere unvorhergesehene Ereignisse Störungen eintreten sollten:

Honnan Von	Hová Nach	Gőzös: 1892. febr. Dampfer	Hónnan Von	Hová Nach	Gőzös: 1892. febr. Dampfer
Fiume	New-York	Bolivia (A.-L.) 114	Fiume	Trieszt, Fiume	B. Kemény 19—29
„	Hamburg, (Bremen, Anasterd., Rotterdam.)	Sparta 5—15	„	Newcastle o/T	Carola 5—15
„	Liverpool	Kedar (C.-L.) 5—15	„	Barcelona	Stefánia 5—15
„	London	Durham 5—15	„	Bordeaux	Szabály 10—20
„	Bar, Messina, Catania, Malta, Bordeaux	Tibor 10—20	„	Liverpool	Tarifa (C.-L.) 10—20
„	Liverpool	Marathon C.L. 15—25	„	Hamburg, Amsterd., London	Venezia 15—25
„	London	Xarva 15—25	„	Hull, Newcastle o/T	Wm. Bailey 15—25
„	Hull, Newcastle o/T	Hidalgo 15—25	„	Glasgow, Malta, Catania, Messina, Bari	Palermo 15—25
„	Barcelona, Valencia	Jókai 19—29	„	Rouen	Baross 19—29
„	Algier, Glasgow	Adria 19—29	„	R. d. Janeiro, Santos	Stefánia 19—29
„	Tanger, Rosen	Tizza 192529	„	Liverpool	Széchenyi 19—29
					Palmyra (C.-L.) 19—29

A már eddig lefolyt vagy meg alkalmazzák veszélyes irányokba közlekedni járat elmaradását, vagy a fentemeltetett járatok későbbi indulását a társaság felelőssége nem vállal.

Für das Unterdessen einer Fahrt oder für den verspäteten Abgang eines obbenannten Dampfers in Folge der bereits bestehenden oder nach einzuführenden Quarantainemassregeln, niemand die Gesellschaft keine Verantwortung.

Bővebb felvilágosítás-szolgálat a vezérigénység és Hoffmann S. és W. urak, Budapest, V. Ferencz József-tér 8. Weitere Auskünfte ertheilt die General Agentur und die Herron S. & W. Hoffmann, Budapest, V. Franz Josef-Platz 8.

GUTJAHR & MÜLLER

BUDAPEST

Malomépítészeti gépgyár és vasöntöde. | Mühlenbau-Maschinenfabrik und Eisengesserei.

Reconstruálnak és építenek mindenféle műmalmokat, a világ híres magy. rendszer szerint, úgy mint magyar, félmagas és síma örlésre, készítenek mindenféle malomberendezési gépeket, hajtógépeket, úgymint: gőzgépeket, vízkerekeket, turbinákat, transmissiókat, továbbá: trieurókat és gázmotorokat.

Arjegyzekeket bérmentve küldenek. *Tervezzel és költségvetéssel kívánatra szolgálnak.*

Reconstruiren und bauen Kunstmöhlen für Hoch- (Griesmühlern) nach berühmtem ungarischen System, Halbhoch u. Flachmühlern; fabriciren allerlei Mälleinmaschinen, Dampfmaschinen, Wasserräder, Transmissions-Anlagen, ferner Gasmotoren und Trieure.

Cataloge versenden franco. *Pläne und Kostenvoranschläge auf Wunsch.*

Gőzkazán-STEINMÜLLER-Dampfkessel

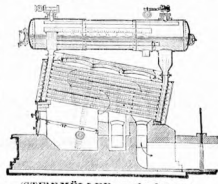
Referenciák több mint 15-évi zavartalan üzemeltetésről.

Különböző méreteknek 2000 egész 6000 négyzetméteresnyi fűtéssel bíró telepek készíthetők.

Egyedüli gyártási jog-tulajdonos Magyarországon és a Balkán-félsziget számára:

Eisele József

rész-, érczű- és gőzkazángyár, BUDAPEST, V., külső váczi-út.

STEINMÜLLER szabadalom.

Referencias über 16-jährige ungestörte Betriebsdauer.

Es wurden unter anderen für verschiedene Firmen Anlagen von 2000 bis über 6000 Quadratmeter Heizfläche ausgeführt.

Alleiniges Fabrikationsrecht für Ungarn u. die Balkanländer:

Josef Eisele

Kupfer-, Metallwaaren u. Dampfkessel-Abh.-Fabrik, BUDAPEST, V., äussere Waitznerstrasse.

EISELE JÓZSEF

réz-, érczmű- és gőzkazányár. — Kupfer-, Metallwaaren- und Dampfkesselbau-Fabrik.
V., külső váci-út 138. szám. **BUDAPEST**. V., äussere Waitznerstr. Nr. 138.

Ajánlja modern és a mai követelményeket kielégítő szer-
számok, készülékek, valamint

hydraulikus szögcselő gépekkel

különösen beemelt, gyárát, bármely szerkezeti és nagyságu
gőzkazánok szállására, szintugy minden más nemű kazán-
kovács munkák, mint tartályok, vasszerkezetek, kémények stb.
készítésére.

Különlegességek:

STEINMÜLLER - féle **SZABADALMAZOTT**
VIZCSÖVES GŐZKAZÁNOK 20 LÉGKÖRI hasz-
nálati feszenyomásig.

POLLAČEK-féle szabadalmazott **TÁPVIZ TISZ-
TÍTÓ** készülékek minden nagyságban.

Felszerelések

gőzkazántelepek, gépek, gőz- és vízvezetékek számára pon-
tosan készíttetnek s azokból nagy rakfár tartalrik.

Teljes szesz-, cukor- és vegyeszeti gyárberendezések el-
vállaltaink s legszakszerűbben készíttetnek.

Empfehlit seine vorzüglich eingerichtete, mit allen moder-
nen Werkzeugmaschinen und

hydraulischer Nietanlage

verschiedne Fabrik für Lieferungen von Dampfkesseln jeden
Systems und jeder Größe, ebenso alle vorkommenden Kessel-
schiedarbeiten, wie Reservoirs, Eisen-Constructioren, Eisen-
Schornsteine etc. etc.

Specialitäten:

**STEINMÜLLERSCHE PATENT WASSER-
ROHR-DAMPFKESSEL** bis 20 ATM. Betriebs-
Ueberdruck.

**POLLAČEK'sche PATENT SPEISEWASSER-
REINIGUNGS-APPARATE** für jede Leistung.

Armaturen

für Dampfkessel Anlagen, für Maschinen, Dampf- und Wasser-
leitungen, werden angefertigt und wird von denselben stets
ein grosses Lager gehalten.

Einrichtungen von completen Brennerelen, Zuckerfabriken und
chemischen Fabriken.

GEBRÜDER ISRAEL

Mühlenbau-Anstalt, Mühlestein- und Maschinenfabrik
Wien, Währing, Herrngasse Nr. 9—13.

➤ Ausgezeichnet mit den höchsten Medaillen auf mehr als 40 besichtigten Ausstellungen. ➤
Export nach allen Staaten des Continents, Amerika und Afrika.

Zwei Ehrendiplome der Wiener land- und forstwirtschaftlichen Ausstellung 1890.

Übernehmen die vollständige Ausführung von Neubauten und Reconstructionen von Mühlen, Hirse- und Graupenfabriken mit Wasserrad-, Turbinen- oder Dampftrieb nach den neuesten Systemen und den weitestgehenden Garantien. — Empfehlen speciell:

Getreide-Reinigungsmaschinen »Bureka« und Getreide-Bürstenmaschinen. — Getreide-Reinigungs-, Spitz- und Schälmaschine »Hercules«, System Zisper. — Gries- und Dunstputzmaschinen »Reform«. — Centrifugal-Sichtmaschinen mit verbessertem Flügelwerke. — Pflanzensichtmaschinen, Patent Winkler. — Krystall-Quarz-Mühlsteine mit Selbstventilation, Patent Heller, die niemals geschärft zu werden brauchen, wie auch alle übrigen für die Verahaltung von Getreiden und Mineralien erforderlichen sonstigen Hilfsmaschinen und Apparate. — Desgleichen auch: Holzwalzmaschinen, Patent Anthon. — Holz-Hobelmaschinen. — Holz-Fraisma-
chinen. — Band- und Decupirsägen. — Holz-Langloch Bohrmaschinen. — Copir-Drehbänke. — Zapfen-Schneidmaschinen, überhaupt alle sonstigen vorkommenden Hilfsmaschinen für Holzbearbeitung.

➤ Grosser, über 200 Seiten starker, reich illustrirter Catalog wird franco und gratis gesandt. ➤

Mehr

als

15000

im

Betriebe

Porcellan-
Stalzenstühle
FR. WEGMANN in Zürich.

Zum
Auflösen
und
Ausmahlen
der
Griese
unentbehrlich

Zur gefälligen Beachtung! Meine Porcellanvalzenstühle werden mit dem von mir erfundenen Walzentransportsystem betrieben, wodurch es möglich ist, den Räderengriff für jeden durch Abnutzung und Abdrehen verminderten Walzendurchmesser genau auf den Theilkreis einzustellen. Diese, für den ruhigen Gang und die längere Dauer der Malhfähigkeit höchst wichtige Einrichtung, kann auch an Stuhlungen älterer Construction angebracht werden und wird von mir billigt geliefert.

FR. WEGMANN IN ZÜRICH.

